

VÝROČNÍ ZPRÁVA

MĚSTSKÉ KNIHOVNY NÁCHOD

2023

VÝROČNÍ ZPRÁVA

MĚSTSKÉ KNIHOVNY NÁCHOD

2023

ZPRACOVALY:

Bc. Lada Kabelová – ředitelka knihovny

Bc. Adéla Vlachová – vedoucí oddělení regionálních funkcí

Štěpánka Štelcigová – ekonomka

GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ:

Bc. Iva Herzogová

OBSAH

Základní informace o organizaci	5
Úvod	7
Přehled činností knihovny	10
Činnost knihovny v roce 2023	11
Knihovní fond	12
Uživatelé knihovny.....	14
Služby knihovny.....	14
Výpůjční služby	14
Online služby.....	18
Informační služby.....	19
Meziknihovní výpůjční služba	19
Kulturní a vzdělávací akce	19
Přehled kulturních a vzdělávacích akcí pro dospělé	21
Přehled kulturních a vzdělávacích akcí pro děti a mládež	29
Další služby knihovny	36
Regionální funkce knihovny	37
Cíle a zajištění regionálních funkcí v roce 2023	38
Výsledky činnosti dle standardů a priorit daných krajskou knihovnou	38
Souhrnné zhodnocení regionálních služeb za rok 2023.....	43
Hospodaření knihovny v roce 2023	44
Správní a dozorčí rada.....	45
Účetní závěrka	46
Rozvaha (bilance)	47
Výkaz zisku a ztráty.....	51
Příloha k účetní závěrce	53
Přehled výnosů a nákladů za rok 2023	60
Závěr	61

ZÁKLADNÍ INFORMACE O ORGANIZACI

ZÁKLADNÍ INFORMACE O ORGANIZACI

MĚSTSKÁ KNIHOVNA NÁCHOD, O. P. S.

KAMENICE 105, 547 01 NÁCHOD

ŘEDITELKA KNIHOVNY: Bc. LADA KABELOVÁ

REGISTRACE PRÁVNÍ SUBJEKTIVITY

KRAJSKÝ SOUD V HRADCI KRÁLOVÉ, REJSTŘÍK O. P. S., ODDÍL O.,

VLOŽKA 2 ZE DNE 1. 2. 1996

IČO: 64829812

ZŘIZOVATEL KNIHOVNY

MĚSTO NÁCHOD, MASARYKOVO NÁMĚSTÍ 40

547 01 NÁCHOD

E-MAIL: KNIHOVNA@MKNACHOD.CZ

TELEFON: 491 423 338

MOBIL: 778 487 459

WEB: WWW.MKNACHOD.CZ

VÝPŮJČNÍ DOBA KNIHOVNY

	ODDĚLENÍ PRO DOSPĚLÉ, INTERNET	ODDĚLENÍ PRO DĚTI	STUDOVNA – ČITÁRNA
PONDĚLÍ	9:00 - 17:00	12:00 - 17:00	9:00 - 17:00
ÚTERÝ	9:00 - 17:00	12:00 - 17:00	9:00 - 17:00
STŘEDA	9:00 - 17:00	12:00 - 17:00	9:00 - 17:00
ČTVRTEK	9:00 - 17:00	12:00 - 17:00	9:00 - 17:00
PÁTEK	9:00 - 17:00	12:00 - 17:00	9:00 - 17:00
SOBOTA	9:00 - 11:00	ZAVŘENO	ZAVŘENO
NEDĚLE	ZAVŘENO	ZAVŘENO	ZAVŘENO

ÚVOD

ÚVOD

Už ve starověku řekl římský filozof a básník Seneca: „*Společnost knih lze volit lépe, než společnost lidskou. Tím spíše si mezi knihami vybírejte přátele pro celý život.*“

Stoupající statistická čísla v roce 2023 ukázala, že se jeho radou rozhodlo řídit zase o něco víc obyvatel Náchoda, a to nejen v *Březnu – měsíci čtenářů*. I přes stále probíhající válečný konflikt na Ukrajině nás těšil velký zájem o čtení i akce pořádané městskou knihovnou na všech třech odděleních.

V únoru 2023 skončila na pozici ředitelky o.p.s. Mgr. Ivana Votavová a knihovnu od tohoto data do červencového nástupu nové ředitelky Bc. Lady Kabelové **vedla tříčlenná správní rada**, jmenovitě Mgr. Martin Tesař, Mgr. Zuzana Kůrková a Mgr. Petra Horáková. Vzhledem k této situaci byl **omezen počet pořádaných akcí**, neuskutečnilo se pravidelné *Náchodské flerování*. Většinu plánovaných akcí se podařilo realizovat Oddělení pro děti, a to včetně týdenního letního příměstského tábora.

Po nástupu nového vedení knihovny se začaly řešit prostorové problémy, nedostačující volné výběry a malé zázemí pro pracovníky. V příštím roce 2024 knihovna oslaví **70 let v domě Na Kamenici 105** a zároveň uběhne **20 let od poslední rekonstrukce**, kdy knihovna získala konečně i prostory v přízemí domu pro Oddělení pro dospělé. Většina mobiliáře dosluhuje a knihovna se chce přizpůsobit aktuálním nárokům fondu i svých návštěvníků. Ve snaze zajistit si vícezdrojové financování bylo podáno na konci roku 2023 **několik žádostí do dotačních programů** (VISK3, MAS Stolové Hory, Kulturní a sportovní nadace města Náchoda).

Školní třídy ze všech náchodských základních škol opět přicházely do Oddělení pro děti na **besedy na různá témata**. Po celý rok se děti mohly zúčastnit tematických *Pročtených dílniček*. Velký zájem o program *Bookstart – S knížkou do života* pokračoval a návštěvnost byla občas na hranici kapacity. I tento fakt vedl k hledání **nového uspořádání oddělení** a vybudování zázemí pro vzdělávací akce pro nejmenší návštěvníky. V červnu nemohlo chybět oblíbené *Pasování prvňáčků na čtenáře* s rytířem Hronem.

Ve Studovně se uskutečnily dva semestry *Náchodské univerzity volného času* (NUVČ), zopakoval se cyklus trénování paměti s oblíbenou lektorkou Alenou Naimanovou i *Virtuální univerzita třetího věku* (VU3V). Jejimi tématy byly *Každodenní život v barokních Čechách a na Moravě* a *Dějiny oděvní kultury*. **Zajímavou novinkou** se stala *Muzikoterapie pro seniory*, na jejímž startu knihovna spolupracovala s *Úřadem práce Náchod* v rámci *Týdne vzdělávání*. Po delší pauze se rozjel i dopolední kurz angličtiny pro seniory.

Téma udržitelnosti rezonovalo i v roce 2023. Snažili jsme se, aby se třídění odpadu stalo samozřejmostí pro všechny zaměstnance. Sbíraly se staré mobilní telefony, v provozu pokračovala *Semínkovna*. V rámci říjnového *Týdne knihoven* jsme realizovali prodej vyřazených knih a do pokladny knihovny získali příjemnou finanční částku.

Pracovníci knihovny se na výzvu *Odboru kultury městského úřadu* aktivně zapojili do budování *Expozice Josefa Škvoreckého*, která vzniká ve *Spolkovém domě*. Pokračovala spolupráce s *SVČ Děčko*, *Galerií výtvarného umění v Náchodě* a *ZUŠ Náchod*.

Knihovna tento rok začala své aktivity **zaznamenávat formou kroniky**.

Knihovna plnila funkci:

- ✚ městské knihovny v Náchodě a v části města Lipí.
- ✚ pověřené knihovny pro zajištění výkonu regionálních funkcí na základě zákona č. 257/2001 Sb. (knihovní zákon) v okrese Náchod.

PŘEHLED ČINNOSTÍ KNIHOVNY

HLAVNÍ ČINNOSTI KNIHOVNY

- ✘ Buduje univerzální knihovní fondy odborné, populárně naučné a krásné literatury a dalších dokumentů a informačních pramenů (periodika, audio, audiovizuální a elektronické dokumenty) se zřetelem k potřebám svých uživatelů.
- ✘ Buduje, archivuje a využívá fond regionální literatury a zpřístupňuje ho široké veřejnosti. Shromažďuje, zpracovává, uchovává a poskytuje informace o regionu.
- ✘ Buduje interní databáze z univerzálních a speciálních fondů knihovny a využívá externí informační databáze.
- ✘ Účastní se budování společných databází a výměny dat s ostatními knihovnami.
- ✘ Aktivně propaguje a zpřístupňuje své knihovní fondy individuálním a institucionálním uživatelům svými výpůjčními službami, informačními, bibliografickými, rešeršními a kopírovacími službami v půjčovnách, studovnách a dalších speciálních odděleních.
- ✘ Zajišťuje přístup k informacím bez ohledu na místo jejich vzniku, využívá k tomu a uživatelům zpřístupňuje knihovnické a informační zdroje, včetně zdrojů přístupných prostřednictvím sítě internet za předem stanovených podmínek.
- ✘ Zpřístupňuje uživatelům knihovní dokumenty i z fondů jiných knihoven prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby, a zároveň prostřednictvím této služby zpřístupňuje uživatelům jiných knihoven vlastní fond.
- ✘ Na základě smlouvy s Královéhradeckým krajem a Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové a v závislosti na výši poskytovaných finančních prostředků plní funkci knihovny pověřené regionální funkcí.

DALŠÍ ČINNOSTI KNIHOVNY

- ✘ Pořádá exkurze, besedy, přednášky, výstavy a jiné kulturní a vzdělávací akce podporující hlavní poslání a činnost knihovny.
- ✘ Organizuje vzdělávací kurzy pro knihovníky náchodského okresu i širší veřejnost.
- ✘ Poskytuje kopírovací služby, Wi-Fi v celé knihovně a 3 počítačové stanice s internetem.
- ✘ Nabízí rozvoz knih imobilním čtenářům knihovny.
- ✘ Půjčuje svým čtenářům e-knihy zdarma.

ČINNOST KNIHOVNY V ROCE 2023

KNIHOVNÍ FOND

Celkový přírůstek knihovního fondu v roce 2023 byl **4.303** svazků, z toho:

Do fondu městské knihovny (MK) bylo zakoupeno **1.750** svazků, **32** jich dostala knihovna darem, **178** bylo zapsáno z depozitního fondu a **21** jako náhrada za ztracené knihy.

Do výměnného fondu MK bylo zakoupeno z dotace na regionální činnost **650** svazků, z příspěvků zřizovatelů obecních knihoven na Náchodsku **637** svazků, **32** svazků bylo zapsáno z depozitního fondu. Do výměnného fondu ostatních střediskových knihoven okresu Náchod bylo z dotace na regionální činnost zakoupeno **1.003** svazků.

Celkový úbytek knihovního fondu v roce 2023 byl **3.221** kusů, z toho:

Z fondu MK Náchod bylo odepsáno **1.603** svazků, z výměnného fondu MK **1.020** a z výměnného fondu ostatních střediskových knihoven **598** svazků.

I v roce 2023 byla většina nových knih zakoupena systémem výběru a objednávek z edičních plánů nakladatelství prostřednictvím obchodní agentury *OPA Praha*, která poskytuje mnohem vyšší rabat než knihkupectví či e-shopy. Koncem roku se pak rozjela spolupráce s portálem *Team Library* a pracovnice Oddělení pro děti jako první dostaly možnost podílet se na objednávkách knih přímo z nakladatelství svými požadavky na akvizici.

Nové přírůstky knihovního fondu byly odborně zpracovány do počítačové báze dat knihovnického systému *Verbis verze 2.2* a opatřeny čárovým kódem.

K vyhledávání slouží elektronický katalog přístupný v knihovně a na webových stránkách knihovny www.mknachod.cz.

STAV FONDU KNIHOVNY K 31. 12. 2023 JE CELKEM **156.036** KNIHOVNÍCH JEDNOTEK

Typ dokumentu	Počet knihovních jednotek
Beletrie	102.432
Naučná literatura	52.464
Tištěné hudebniny	77
Zvukové dokumenty	951
Zvukově obrazové dokumenty	60
Jiné dokumenty	52
Počet nakupovaných titulů periodik	92

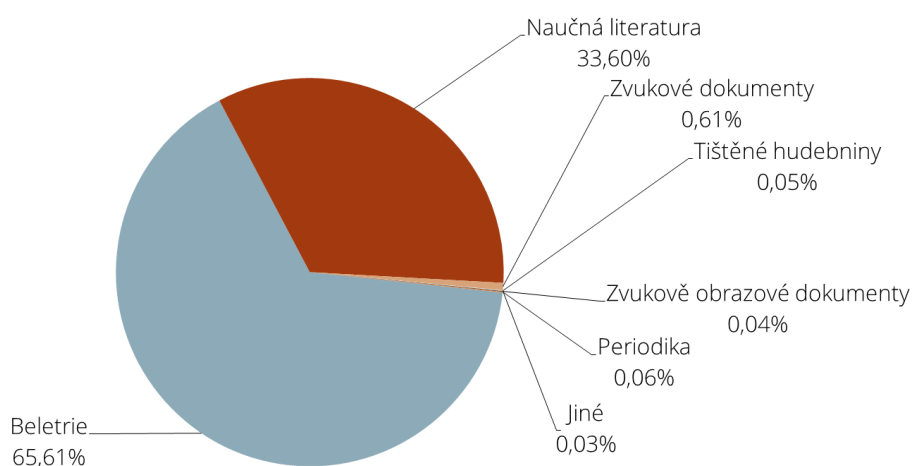
REGIONÁLNÍ FOND

Do regionálního fondu naší knihovny jsou zahrnuty knihy, audioknihy a časopisy týkající se Královéhradecka. Primárně doplňujeme tituly, které se týkají bývalého okresu Náchod. V roce 2023 bylo zakoupeno **64** regionálních publikací. Na nové knihy z této oblasti čtenáře upozorňujeme také ve sborníku *Rodným krajem*.

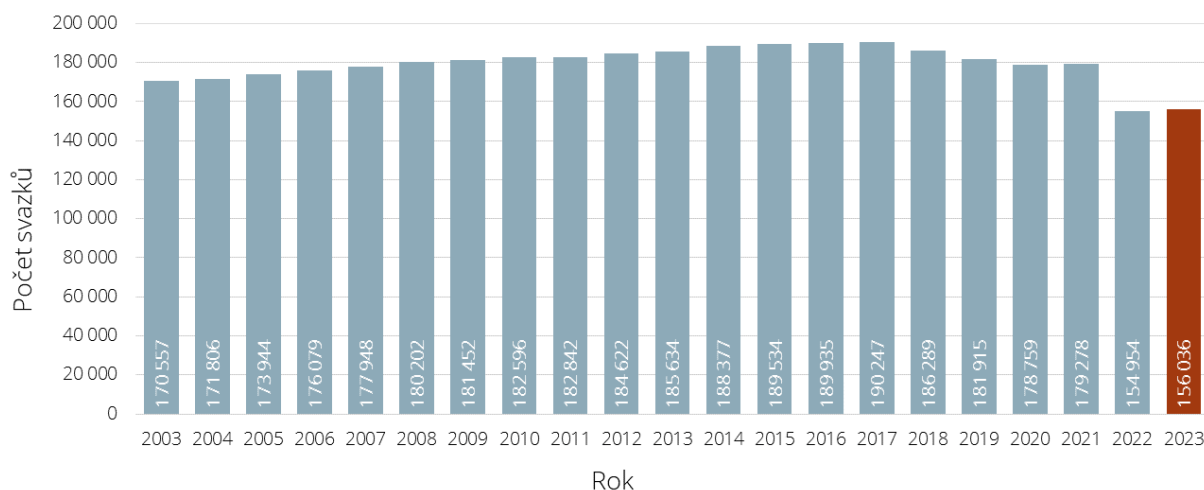
SOUBORNÝ KATALOG

Také v roce 2023 pokračovala spolupráce se souborným katalogem *CASLIN Národní knihovny ČR* formou odesílání katalogizačních záznamů pořízených Městskou knihovnou v Náchodě. Za tento rok bylo posláno cca 650 záznamů.

SLOŽENÍ FONDU KNIHOVNY V ROCE 2023

VÝVOJ STAVU KNIHOVNÍHO FONDU

UŽIVATELÉ KNIHOVNY

K 31. 12. 2023 měla knihovna **2.552** registrovaných čtenářů, z toho **696** dětí (a téměř 500 přiznaných spoluživatelů). Fyzická návštěvnost půjčoven a Studovny dosáhla počtu 47.483 návštěvníků a návštěvnic, což je **o 1.003 více** než v roce předchozím.

Po loňském roce, kdy vzhledem k napadení systému nešlo statistiku o počtu online návštěvníků brát jako směrodatnou, jsme se vrátili k reálnějším číslům. Návštěvníků online služeb bylo **48.239**.

SLUŽBY KNIHOVNY

VÝPŮJČNÍ SLUŽBY

Čtenáři MK si v roce 2023 vypůjčili **103.503** dokumentů, což je o **10.466** více než v roce předchozím. Toto zvýšení nás pochopitelně těší i zavazuje k budování stále aktuálního a zajímavého fondu.

Typ dokumentu	Počet výpůjček
Beletrie dospělým uživatelům	64.567
Naučná literatura dospělým uživatelům	13.741
Beletrie dětem	11.707
Naučná literatura dětem	3.330
Periodika	8 694
Elektronické dokumenty	239
Zvukové dokumenty	1.058
Obrazové dokumenty	17
Tištěné hudebniny	34
Jiné	116

V Oddělení pro děti si mohou zájemci kromě klasických knih vypůjčit i **deskové hry a tematické kufříky**. Deskových her máme už 90. Jsou mezi nimi například *Carcassonne*, *Čtenářská věž*, *Na křídlech*, *Dixit*, *Harry Potter*, ale i hry pro úplně malé děti. Tematických kufříků půjčujeme osm.

Vzrůstá i obliba **audioknih**, které načítají naši přední herci a dabéři. V roce 2023 jich bylo **půjčeno 1.058**.

Už v roce 2019 se začalo s půjčováním **e-knih**. Knihovna platí poskytovateli za každou e-výpůjčku 49 Kč, registrovaný čtenář knihovny má výpůjčku zdarma. Zprvu si mohli čtenáři půjčit dvě e-knihy, od března 2020, kdy došlo k uzavření knihovny z důvodů zhoršené pandemické situace, jsme našim čtenářům umožnili zdarma si měsíčně půjčit až tři e-knihy. S ohledem na ekonomickou náročnost jsme pak v roce 2023 toto množství **snížili na jednu e-výpůjčku** měsíčně.

Rozvoz knih starším nebo nemocným čtenářkám a čtenářům pokračoval v roce 2023 obvyklým způsobem. Každý měsíc bylo takto obslouženo 20 zájemců a zájemkyň. Tuto službu poskytujeme již patnáctým rokem a stále je o ni zájem.

Obr. 2: Knihobudka na koupališti

Obr. 3: Bibliobox

Ve spolupráci se *Sportovním zařízením města Náchoda* knihovna v létě provozovala **knihobudku** na koupališti a v prostoru krytého bazénu.

Bibliobox, velká ocelová schránka na knížky s vnitřním vozíkem, která umožňuje vrátit vypůjčené knihy a časopisy i když je knihovna momentálně zavřená, samozřejmě dobře sloužil i celý rok 2023 bez větších problémů.

NEJPŮJČOVANĚJŠÍ ČASOPISY, KNIHY A AUDIOKNIHY

ODDĚLENÍ PRO DĚTI

ČASOPISY

1. Čtyřlístek
2. Ahoj divočino
3. 21. století Junior
4. Časostroj
5. Tečka
6. Sluníčko
7. Rozmarýnka
8. Mateřídouška
9. Raketa
10. Koně a lidé

KNIHY

1. Walliams, David: Nejhorší rodiče na světě
2. Kinney, Jeff: Deník malého poseroutky
3. Rowlingová, Joanne K.: Harry Potter a Kámen mudrců
4. Horáček, Petr: Do pelíšku
5. Cobb, Amelia: Ema a její kouzelná ZOO – Ztřeštěné slunce
6. Dubuc, Marianne: Já nejsem tvoje maminka
7. Flanagan, John: Hraničářův učeň
8. Astley, Neville: Peppa v knihovně
9. Matocha, Vojtěch: Prašina
10. Krolupperová, Daniela: Sněhová víla

DOPORUČENÁ ČETBA PRO DĚTSKÉ ČTENÁŘE

1. Petiška, Eduard: Staré řecké báje a pověsti
2. Čapek, Karel: Povídky z jedné a druhé kapsy
3. Werich, Jan: Fimfárum
4. London, Jack: Bílý tesák
5. Saint-Exupéry, Antoine de: Malý princ
6. Poláček, Karel: Bylo nás pět
7. Erben, Karel Jaromír: Kytice
8. Bezděková, Zdeňka: Říkali mi Leni
9. Vrchlická, Eva: Z oříšku královny Mab
10. Němcová, Božena: Divá Bára

AUDIOKNIHY

1. Mornštajnová, Alena: Strašidýlko Stráša
2. Saint-Exupéry, Antoine de: Malý princ
3. Montgomery, Lucy Maud.: Anna ze Zeleného domu
4. Durrell, Gerald: Mluvicí balík
5. Žáček, Jiří: Chytré pohádky
6. Němcová, Božena: O statečném kováři
7. Dahl, Roald: Danny, mistr světa
8. Svěrák, Zdeněk: Tatínku, ta se ti povedla
9. Goldflam, Arnošt: Tatínek není k zahzení
10. Matocha, Vojtěch: Prašina

ODDĚLENÍ PRO DOSPĚLÉ

ČASOPISY

1. Téma
2. Týdeník Květy
3. Svět motorů
4. Vlasta
5. Ekonom
6. Respekt
7. Receptář
8. Zdraví
9. Zahrádkář
10. Chatař a chalupář

KNIHY

1. Mornštajnová, Alena: Hana
2. Owensová, Delia: Kde zpívají raci
3. Nesbø, Jo: Spasitel
4. Dán, Dominik: Cigaretka na dva tahy
5. Bryndza, Robert: Chladnokrevně
6. Tučková, Kateřina: Žitkovské bohyně
7. Hartl, Patrik: Nejlepší víkend
8. Soukupová, Petra: Věci, na které nastal čas
9. Lednická, Karin: Šikmý kostel
10. Mornštajnová, Alena: Hotýlek

DOPORUČENÁ ČETBA PRO STUDENTY

1. Dyk, Viktor: Krysař
2. Škvorecký, Josef: Zbabělci
3. Molière: Lakomec
4. Hemingway, Ernest: Stařec a moře
5. Fuks, Ladislav: Spalovač mrtvol
6. Steinbeck, John: O myších a lidech
7. Orwell, George: Farma zvířat
8. Čapek, Karel: R.U.R.
9. Hrabal, Bohumil: Ostře sledované vlaky
10. Shakespeare, William: Romeo a Julie

AUDIOKNIHY

1. Klevisová, Michaela: Zmizela v mlze
2. Jonasson, Jonas: Stoletý stařík, který vylezl z okna a zmizel
3. Kopecká, Martina Viktorie: Deník farářky
4. Vondruška, Vlastimil: Ještě že nejsem kat
5. Boček, Evžen: Poslední aristokratka
6. Giono, Jean: Muž, který sázel stromy
7. Nesbø, Jo: Červenka
8. Lapena, Shari: Manželé odvedle
9. Svěrák, Zdeněk: Horká neděle aneb Vynechané povídky
10. Weir, Andy: Spasitel

ONLINE SLUŽBY

V roce 2023 měla webová stránka náchodské knihovny **25.000** návštěv. Elektronický katalog knihovny navštívilo **39.557** osob.

Oceňovanou službou je automatické zasílání upozornění na končící výpůjční dobu do e-mailových schránek čtenářů. Také velká část informací o rezervaci či objednávce knih a upomínek je zasílána elektronicky, což vede k **úspoře na poštovním**.

K dotazům a žádostem je stále více využívána také komunikace s knihovnou prostřednictvím e-mailu **knihovna@mknachod.cz**.

Facebookový profil knihovny **www.facebook.com/knihovnanachod** i několikrát denně upozorňuje na zajímavé akce knihovny, přináší novinky, fotografie a reportáže z akcí a kroužků.

Zvýšil se počet vstupů do elektronického výpůjčního protokolu na **8.684**. Pro nás to znamená potvrzení jednoduchosti obsluhy čtenářského účtu, pro čtenářky a čtenáře více komfortu při prodlužování nebo objednání knih a jiných dokumentů z pohodlí domova.

Jak je už uvedeno výše, v roce 2023 bylo možné na jednu čtenářskou legitimaci půjčit pouze 1 e-knihu měsíčně. I tak bylo vypůjčeno **343** dokumentů.

Od prosince 2020 má knihovna také svůj účet **knihovna_nachod** na Instagramu.

Virtuální služby i sociální sítě výrazně zvyšují propagaci knihovny a jejích akcí na veřejnosti.

INFORMAČNÍ SLUŽBY

Pracovníci městské knihovny, především informačního úseku ve Studovně a čítárně, vyřizovali široké spektrum dotazů a požadavků občanů na informace nejrůznějšího druhu.

K tomu knihovna průběžně vytváří nebo přejímá informační zdroje a poskytuje následující služby:

- ✚ prezenční výpůjčky a možnost studia z rozsáhlého fondu slovníků a encyklopedií ze všech oborů lidské činnosti,
- ✚ prezenční studium, případně výpůjčky ze specializovaného fondu regionální literatury,
- ✚ výpůjčky novin a časopisů,
- ✚ informační a referenční služby, zodpovídání ústních a písemných dotazů, exkurze do knihovny spojené s výkladem o službách nebo speciálně zaměřené (pro školy, zájmové skupiny apod.),
- ✚ sbírky zákonů ČR (období 1918 – 1936, 1957 – 2012, od té doby volně přístupné na internetu),
- ✚ přístup na internet, Wi-Fi připojení,
- ✚ kopírování z materiálů knihovny.

K dispozici byly počítačové databáze:

- ✚ Česká národní bibliografie (bibliografické záznamy knižní produkce vydané na území ČR od roku 1945, články v českých novinách, časopisech a sbornících od roku 1991, periodika vydaná na území ČR od roku 1990, dizertace a jmenné autority).
- ✚ Regionální literatura okresu Náchod (specializovaný fond Městské knihovny Náchod, průběžně analyticky zpracováváný do počítačové databáze v systému Verbis verze 2.2).

Knihovna poskytuje informace nejen registrovaným čtenářům, ale také zájemcům z řad návštěvníků města, kteří zde vyhledávají fakta o historii, památkách a osobnostech Náchoda i jeho okolí.

MEZIKNIOVNÍ VÝPŮJČNÍ SLUŽBA

Pro čtenáře náchodské knihovny bylo získáno v roce 2023 meziknihovní výpůjční službou **121** titulů z jiných knihoven na území ČR. Většinou se jednalo o naučnou literaturu, zapůjčenou vědeckými a vysokoškolskými knihovnami nebo *Národní knihovnou v Praze*. Dále bylo **370** knižních titulů z fondu naší knihovny zapůjčeno jiným knihovnám. Samozřejmostí je již také zajišťování kopií a reprodukcí.

KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ AKCE

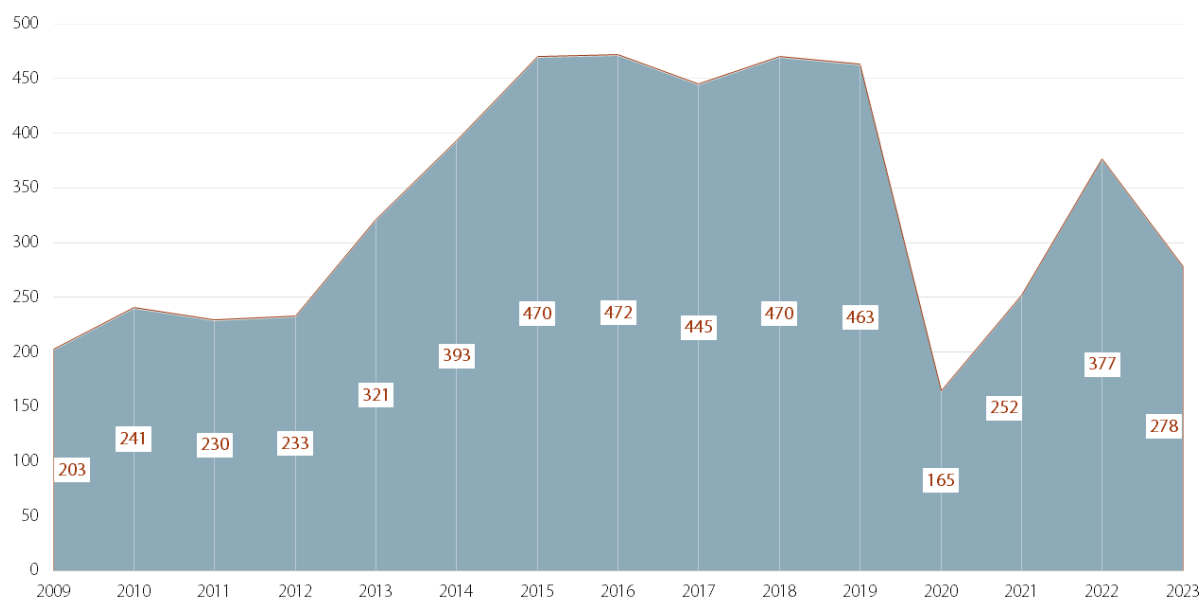
Velká návštěvnost kulturních a vzdělávacích akcí ve všech třech odděleních svědčí o tom, že *Městská knihovna Náchod, o.p.s.* zaujímá pevnou pozici ve veřejném prostoru a dokáže návštěvníkům nabídnout zajímavá a současná témata.

V roce 2023 se v knihovně uskutečnilo **278** kulturních a vzdělávacích akcí pro děti i dospělé. Což znamená, že **v průměru se za týden konalo více než pět akcí**. Jedná se o velmi příjemná čísla, když si uvědomíme, jaký dopad na tyto aktivity měly covidové roky.

Celkem se těchto akcí zúčastnilo **7.749** dětí a dospělých.

I v roce 2023 knihovna poskytla své prostory pro realizaci akcí jiných subjektů a nebyla tedy hlavním pořadatelem. Návštěvníků těchto akcí bylo **79**. Pokračovala spolupráce s *Fotoklubem Náchod* a se *Střední průmyslovou školou Otty Wichterleho* z Velkého Poříčí. Rozvíjela se spolupráce s *SVČ Děčko*, s regionálním *Muzeem Náchodsko*, se *Základní uměleckou školou Náchod* i s *Galerií výtvarného umění v Náchodě* a knihovna tak dále upevňovala svou komunitní roli.

POČET KULTURNÍCH A VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ V OBDOBÍ 15 LET

PŘEHLED KULTURNÍCH A VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ PRO DOSPĚLÉ

VIRTUÁLNÍ UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU

Virtuální univerzita třetího věku se již stala nedílnou součástí nabídky, které knihovna připravuje pro aktivní seniory a seniorky. Jde o známou formu celoživotního vzdělávání, organizovanou *Provozně ekonomickou fakultou České zemědělské univerzity v Praze*.

Cílem VU3V je umožnit všem posluchačům v rámci České republiky zájmové vysokoškolské studium bez ohledu na vzdálenost vysokých škol a univerzit, ve kterých probíhá prezenční seniorské vzdělávání, jehož se z různých důvodů (vzdálenost, zdravotní a časové důvody, finanční náročnost na dopravu apod.) nemohou zúčastňovat. V souladu se vzděláváním též vytvořit prostředí pro sociální kontakt posluchačů v daných lokalitách.

Pro rok 2023 byla vybrána dvě témata. **Dějiny oděvní kultury (3. díl)**, které připravil Ing. Petr Tylínek, a **Každodenní život v barokních Čechách a na Moravě**, které připravil prof. PhDr. Jaroslav Čechura, DrSc. Oba kurzy měly deset frekventantů.

NÁCHODSKÁ UNIVERZITA VOLNÉHO ČASU

V roce 2023 proběhl 24. a 25. semestr NUVČ. Vzhledem k úbytku frekventantů během covidu probíhala vždy pouze jedna přednáška od 15.00 hodin. I tyto semestry byly po úspěšném podání žádosti podpořeny *Kulturní a sportovní nadací města Náchoda*, díky níž mohlo být zakoupeno nové mobilní promítací plátno.

Obr. 4 a 5: Přednášky NUVČ ve Studovně

PŘEDNÁŠKY 24. SEMESTRU UNIVERZITY:

- ✦ Mgr. Anna Šabatová: Co obnáší práce ombudsmana
- ✦ RNDr. Ing. Jan Slezák: Energie atomu a jak s ní nakládáme
- ✦ Milan Záliš: Císařovna a královna Marie Terezie a její doba – 1. část
- ✦ Milan Záliš: Císařovna a královna Marie Terezie a její doba – 2. část
- ✦ Šimon Pečenka, C.Ht.: Dotek hypnózy
- ✦ Jakub Greschl: S Kubou po naší krásné zemi
- ✦ Mgr. Michaela Pražáková: Motýli Podorlicka

PŘEDNÁŠKY 25. SEMESTRU UNIVERZITY:

- ✦ MUDr. Josef Borovka: Humanitární mise v Africe
- ✦ Vladimír Hulman: Codex gigas – Dáblova bible
- ✦ Mgr. Jan Ježek: Kladské pomezí – Krajina bez hranic
- ✦ Stanislav Růžička: Podivuhodný život Jana Blažeje
- ✦ Jakub Greschl: Makedonie
- ✦ Mgr. Eva Vodochodská: Jak se tvoří rodokmen
- ✦ RNDr. Ing. Jan Slezák: Těžba uranu ve světě a historie těžby ve východních Čechách

KURZ TRÉNOVÁNÍ PAMĚTI

Obr. 6: Kurz trénování paměti s A. Naimanovou

Dvanáctý ročník *Kurzu trénování paměti* proběhl prezenčně v knihovně a vedla ho znovu zkušená lektorka **Alena Naimanová**. Deset lekcí pro tři skupiny, tedy třicet setkání pro celkem **34 nadšených posluchačů a posluchaček**, kteří se učili lepšímu soustředění, vybavování znalostí a kreativitě v prostředí Studovny.

Trénování paměti je již několik let populární aktivita. Chápeme ho jako nezbytnost pro udržení mentálních schopností do vysokého věku. Frekventanti našich kurzů si pod vedením paní Naimanové osvojují různé paměťové techniky a povzbuzují se navzájem. Vedlejším, neméně důležitým bonusem je společné setkávání seniorů a seniorek, stejně tak jako v případě Náchodské univerzity volného času, které zabraňuje sociální izolaci, tak časté u lidí této věkové skupiny.

MUZIKOTERAPIE

Obr. 7: Koncert Pěnic ze České Skalice

S novou aktivitou pro seniory přišla *Městská knihovna Náchod, o.p.s.* na podzim roku 2023. Díky spolupráci s lektorkou muzikoterapie **Mgr. Pavlínou Prudilovou** se podařilo uskutečnit šest setkání, zakončených Vánočním koncertem sесkupení *Pěnice ze České Skalice*. Cílem Muzikoterapie je především společný hezký zážitek, pocit dobře stráveného času, ne příprava koncertního vystoupení. Všechny aktivity v rámci setkání jsou dobrovolné a musí být příjemné. Velký zájem o účast ukázal, že se jedná o zajímavou aktivitu zvláště pro seniorky, a jejich zpětná vazba byla motivem pro zopakování cyklu i v roce 2024.

První cyklus Muzikoterapie byl podpořen *Kulturní a sportovní nadací města Náchoda*. Nejen pro potřeby těchto lekcí, ale i pro hudební doprovod vernisáží bylo nutné naladit klavír, který je v majetku *Městské knihovny Náchod, o.p.s.* Ladění provedla firma *Piano servis, Police nad Metují*.

LITERÁRNÍ A DALŠÍ KULTURNĚ-VZDĚLÁVACÍ POŘADY

- ✧ Tradičně hojně navštěvovanou akcí jsou cestovatelské besedy dlouholetého rozhlasového zpravodaje a spolupracovníka ČT Ostrava **Petra Voldána**. Tentokrát návštěvníky zavedl do Ázerbájdžánu a svým poutavým způsobem přiblížil, jak se rodily další televizní *Postřehy odjinud* v tajemné zemi ohně, větru, ropy, koberců, granátových jablek, ale i supermoderní architektury a překvapivých českých stop. Akce se uskutečnila 22. února.
- ✧ Prezentace žákovských výstupů z projektu **Příběhy našich sousedů**, který zaštituje organizace *Post Bellum*, proběhla 24. března. V rámci tohoto projektu se žáci 8. a 9. tříd vypravili za pamětníky, se kterými natáčeli rozhovory o jejich životě, názorech, příhodách, životních zkušenostech a jejich příběhy následně zpracovali v nejrůznějších podobách od audioreportáže po animaci.
- ✧ V prostorách půjčovny pro dospělé proběhlo 29. března tradiční **Malé večerní čtení**. Při této akci si zaměstnanci knihovny společně s návštěvníky předčítají z oblíbených knih a vzájemně se obohacují knižními tipy. Příjemná atmosféra s drobným občerstvením dělá z Malého večerního čtení nedílnou součást *Března – měsíce čtenářů*.
- ✧ Ve spolupráci s *GVUN* jsme v roce 2023 uspořádali dvě akce. První byla **beseda s Jakubem Švédou** v rámci jeho dubnové výstavy *Impact zpod střechy*. Druhou byla beseda s autorem výstavy *Aksamitová místa* **Pavlem Duškem**, který svá díla představil v listopadu a prosinci.

Obr. 8: Malé večerní čtení

Obr. 9: Příběhy našich sousedů

Obr. 10: Beseda s J. Švédou

Obr. 11: Beseda s P. Duškem

- ✦ Další úspěšnou cestopisnou přednáškou bylo květnové vyprávění **Dominika Zerzána** o Turecku. Akce se vzhledem ke kapacitě a možnostem projekce uskutečnila opět v Oddělení pro děti. Osobité informace o této zemi byly doplněny autorovými zajímavými záběry tamní krajiny a divoké přírody.
- ✦ V rámci tradičního podzimního *Týdne knihoven* proběhla beseda s talentovanou autorkou úspěšné trilogie *Hodinky, Okamžiky a Minutky* **Veronikou Jonešovou**. Sympatická mladá autorka pochází ze Dvora Králové nad Labem a první knihu vydala v 25 letech. Bestseller *Hodinky* si už koupilo více než 10.000 spokojených čtenářů. Návštěvníci se dozvěděli nejen to, kde chtěla žít a proč tento sen nevyšel, ale i to, proč se rozhodla vydat knihy vlastním nákladem a zda se u nás dá uživit psaním.
- ✦ Podzim byl plný literárních setkání. Ve Studovně jsme také uspořádali křest nové knihy další regionální autorky **Ruth Duškové** s názvem *Skládačka života*. Moderovali a křtili Marek Bárta a Jaroslav Petrouš s hudebním doprovodem *Dua tük*.
- ✦ Další novou knihou byla *Ulička a uličníci* od náchodského rodáka **Pavla Sobotky**. Tato akce odstartovala autogramiádou autora v Oddělení pro dospělé, na kterou navázala beseda v prostorách Studovny.

Obr. 12: Beseda s D. Zerzánem

Obr. 13: Beseda s P. Sobotkou

Obr. 14: Beseda s V. Jonešovou

Obr. 15: Křest knihy R. Duškové

- ✧ V dětském oddělení jsme v prosinci uspořádali křest knižního debutu **Sebastiana Praxe** *Hledání střední cesty*. Zajímavé vyprávění autora doplnil **Vithorio** – vizionář a zakladatel společnosti *Kmene Země*, který celou akci hudebně doprovodil.
- ✧ Vybočením z tradičních akcí byla beseda o čokoládě s degustací. **Marcela Krčálová** pohovořila na téma čokoláda, historie, její výroba i blahodárné účinky na organismus. Vzhledem k velké návštěvnosti se ochutnávka různých druhů čokolády ukázala jako vhodně zvolená pro předvánoční čas.

Obr. 16: Beseda o čokoládě s degustací

Obr. 17: Křest knihy S. Praxe

SBÍRKY V KNIHOVNĚ

U příležitosti *Dne Země* jsme se tradičně zapojili do projektu **Remobil**. Je to neziskový projekt, který se snaží nabídnout co nejjednodušší způsob, jak se zbavit nepotřebných mobilních telefonů a podobných zařízení. Každý vybraný telefon přispívá 10 Kč na charitativní účely a díky recyklaci dochází k opětovanému využití surovin.

Obr. 18: Květinový den

Opět jsme se zapojili i do celostátní sbírky **Český den proti rakovině** pořádané *Ligou proti rakovině* a v Oddělení pro dospělé prodávali symbolické kytičky.

V listopadu jsme také jako minulý rok nabízeli červené vlčí máky na **podporu válečných veteránů**.

Z reakcí víme, že návštěvníci hodnotí pozitivně zapojení knihovny v této oblasti a vnímají její prostor jako důstojný pro podobné akce.

KURZ ANGLIČTINY PRO SENIORY

Na podzim roku 2023 se podařilo obnovit **Kurz angličtiny** pro seniory s lektorkou Bc. Terezou Honzů, která již na této aktivitě s knihovnou spolupracovala v minulých letech.

VÝSTAVY V KNIHOVNĚ

Ve Studovně se konalo 7 výstav:

- ✧ Obrázky pro děti **Natálie Mertlíkové**
- ✧ *Tvoří celá rodina* – výtvarná výstava členů **rodiny Jíchových**
- ✧ Paličkované krajky **Jany Holčové**
- ✧ *Zrcadlo mé duše* – výstava fotografií **Luboše Doležala**
- ✧ *Zpátky ke kořenům* – obrazy **Jiřího Schmiedta**
- ✧ *Hrady a zámky* – výstava kreseb, maleb **Nikoly Lesákové** a vyřezaných reliéfů **Josefa Noska**
- ✧ Vánoční výstava spolku **SANA**
- ✧ Výstava fotografií **Radoše Notka**

Obr. 19: Vernisáž výstavy obrazů N. Mertlíkové

Obr. 20: Vernisáž výstavy fotografií L. Doležala

Obr. 21: Vernisáž výstavy obrazů rodiny Jíchovy

Po celý rok jsme již tradičně zapůjčovali **ochoz v Oddělení pro dospělé** náchodskému *Fotoklubu*.

Některé výstavy pořádá knihovna i **ve vstupní hale**, často ve spolupráci s jinými institucemi:

- ✧ Výstava fotografií s názvem *Dobrošov/Slavkov* **Miroslava Holčí**
- ✧ Jedenáctý ročník mezinárodní výstavy *Zed'* pořádané **Fotoklubem Náchod**
- ✧ *Olga Havlová a Výbor dobré vůle* – putovní výstava fotografií ve spolupráci s **Městem Náchod**
- ✧ Výstava *hub* s odbornou poradnou **Mykologického klubu Náchod**
- ✧ *40 let Základní školy Náchod-Plhov*
- ✧ *Štafeta naděje* – putovní výstava **Diecézní charity Hradec Králové**
- ✧ *Génius českého baroka* – ve spolupráci s **Národním památkovým ústavem** u příležitosti 300. výročí úmrtí Jana Blažeje Santiniho-Aichela

Obr. 22: Výstava mykologického klubu

Obr. 23: Vernisáž výstavy *Zed'*

Obr. 24: Vzpomínková akce k výstavě *Olga Havlová a Výbor dobré vůle*

Obr. 25: Výstava 40 let ZŠ Náchod-Plhov

K dalším místům propagace a prezentace patří **výloha knihovny a k ní přilehlé boční panely**. Díky nápaditosti zaměstnankyň se i zde v roce 2023 po měsíci střídaly výstavy k literárním výročím i aktuálním událostem. Celkem zde bylo prezentováno 45 autorů a 3 subjekty. Dobře zvoleným místem pro cílenou nabídku fondu je **truhla**, která během roku inspirovala ke čtení knih z 12 témat.

Ve spolupráci s *Muzeem Náchodska* byl koncem roku instalován ve střední části výlohy **Náchodský betlém** z dílny Lubomíra Zemana (řezba) a Milana Jíchy (polychromie). Protože se jeho osvětlení ve večerních a nočních hodinách ukázalo jako nevyhovující, byla oslovena firma *Elektro Drapač* s poptávkou na vhodnější způsob nasvícení v roce 2024.

Obr. 26: Prosincová tematická truhla

Obr. 27: Instalace Náchodského betlému

NÁCHODSKÉ DNY POEZIE

Obr. 28: Koncert hudební skupiny Hm...

V rámci čtrnáctého ročníku **Náchodských dnů poezie**, pořádaných *Jiráskovým gymnáziem*, jsme v listopadu v Oddělení pro dospělé přivítali hudební skupinu **Hm...** Spolupráce na tomto projektu je pro knihovnu přínosem a díky dobré propagaci pořadatelů mají všechny společné akce skvělou návštěvnost.

POBOČKA LIPÍ

Pobočka Lipí má 24 čtenářů a z toho 10 dětí. V roce 2023 ji navštívilo 149 čtenářů. Uspořádala tři kulturní akce, na které přišlo 350 zájemců. K již tradičním patří **Stínání kohouta**, kterého se zúčastnilo 150 lidí. V roce 2023 proběhl také **Dětský den** s odhadovanou účastí 100 dětí a dospělých. Velká **Mikulášská nadílka** přilákala 100 dětí i dospělých. Všechny akce organizovala knihovnice Zuzana Jindrová, které v závěru roku zdatně pomáhala jedna studentka v rámci veřejně prospěšných prací.

PŘEHLED KULTURNÍCH A VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ

V průběhu roku 2023 knihovna uspořádala **170** vzdělávacích a kulturních akcí, kterých se zúčastnilo **4.026** dětí a mládeže. Jedná se o akce pro mateřské, základní, střední a speciální školy. Těší nás, že se k nám na besedy vrací třídy základních škol, že zájem učitelů a jejich žáků neopadá a dostáváme se na vyšší čísla než před začátkem pandemie. Vzdělávacích akcí (dříve nazývaných knihovnickým minimem) se v roce 2023 konalo **99** a zúčastnilo se jich celkem **2.243** dětí. Kromě toho naši knihovnu navštívilo **14** skupin dětí z náchodských školek s **213** předškoláky. Zájem o projekt *S knížkou do života – Bookstart* je také stále větší. V roce 2023 se uskutečnilo **29** setkání, kterých se zúčastnilo **564** dětí a rodičů.

BESEDY PRO ŠKOLY

Obr. 29: Beseda pro ZŠ

Kromě lekcí, v nichž se děti seznamují s knihovnou, literaturou, učí se využívat knihy i další média pro své studium i volný čas, mají učitelé na výběr pestrou škálu dalších témat. Každé zahrnuje vyváženě vzdělávací a praktickou část tak, aby čtenářský zážitek, který si děti ze setkání odnesou, byl co nejlepší. Jak bylo uvedeno výše, knihovna také připravuje programy pro ty nejmenší, děti z mateřských škol, a po předchozí dohodě i speciální programy pro děti z organizací, které poskytují pomoc handicapovaným osobám či osobám se speciálními vzdělávacími potřebami jako je *Stacionář Cesta Náchod, z.ú.* a *Praktická škola, Základní škola a Mateřská škola Josefa Zemana*.

V roce 2023 naše knihovna nabízela **34** témat pro besedy s tím, že po dohodě je možné zpracovat další témata podle potřeby žáků a učitelů.

Nabídka témat pro základní školy:

2. stupeň ZŠ

- ✘ Komiks aneb Čtení nejen v bublinách (6. – 9. třída)
- ✘ Báje, bajky a pověsti (6. třída)
- ✘ Dobrodružná literatura (6. – 8. třída)
- ✘ Fantasy, sci-fi a horor (6. – 8. třída)
- ✘ Pan smradoch aneb problém bezdomovectví (6. – 7. třída)
- ✘ Handicap v literatuře (6. – 8. třída)
- ✘ Místní pověsti (6. – 8. třída)
- ✘ Písmo, paměť lidstva (7. – 8. třída)
- ✘ Memento neznamená zapomnění, aneb téma drog v literatuře (8. – 9. třída)
- ✘ Válka očima dětí (8. – 9. třída)
- ✘ Regionální literatura (9. třída)

1. stupeň ZŠ

- ✘ Václav Čtvrtek (1. – 2. třída)
- ✘ K jako kamarádi (1. – 3. třída)
- ✘ Kamil neumí lítat (1. – 2. třída)
- ✘ Hlava v hlavě (1. – 5. třída)
- ✘ Miloš Kratochvíl (2. – 3. třída)
- ✘ Povolání (1. – 2. třída)
- ✘ Čeští ilustrátoři (3. – 4. třída)
- ✘ Astrid Lindgrenová (3. – 4. třída)
- ✘ Jak je ti, Filipe? (3. – 4. třída)
- ✘ Seznámení s knihovnou (1. – 5. třída)
- ✘ Domov pro mrtvány (3. – 4. třída)
- ✘ Můj anděl se umí prát (3. – 4. třída)
- ✘ Babi a děda jsou prima (3. – 5. třída)
- ✘ Pohádkový svět (3. – 5. třída)
- ✘ Deníky (3. – 5. třída)
- ✘ Odpad sem, odpad tam (3. – 5. třída)
- ✘ Pojďme si hrát na básníky (3. – 6. třída)
- ✘ Historie písma a knih (4. třída)
- ✘ Dobrodružná literatura (4. – 5. třída)
- ✘ Dětská detektivka (4. – 5. třída)
- ✘ Komiks aneb Čtení nejen v bublinách (4. – 5. třída)

Nabídka témat pro mateřské školy:

- ✘ Permoníci
- ✘ Čarování s barvami

LOVCI PEREL

Oddělení pro děti je již několik let zapojené do projektu **Lovci perel**, který vznikl v *Knihovně města Hradce Králové*. Tato hra mění čtení v dobrodružství a z práce s knihou dělá zábavu. Stovky vybraných a označených knih – perlorodek – čekají na děti, které se do hry zapojí. Ke každé z nich je připraveno několik otázek a po jejich zodpovězení získává čtenář perly. V červnu proběhlo vyhlášení 4. ročníku soutěže pro dětské čtenáře v naší knihovně. Celkem se zapojilo **15 dětí, které přečetly 300 knih**. Vyhodnocení soutěže proběhlo formou jarmarku, na němž si děti mohly získané perličky vyměnit za knížky a další drobné ceny.

PASOVÁNÍ PRVNÁČKŮ NA ČTENÁŘE

Obr. 30: Pasování prvňáčků na čtenáře

Oblíbená akce přijímání prvňáčků do řad čtenářů se opět konala začátkem června. Děti pasoval slovný rytíř Hron z Náchoda v plné zbroji a po boku s krásnou dvorní dámou. Pasováno tak bylo **270 dětí z 10 prvních tříd** náchodských škol. Akce se těší velkému zájmu nejen učitelek, učitelů a dětí, ale i rodičů a prarodičů.

S dětmi jsme si povídali o jejich prvních čtenářských zkušenostech, společně jsme četli a plnili drobné úkoly. Vybrané třídy obdržely také aktuální **Knížku pro prvňáčka** – ve školním roce 2022/2023 to byla kniha *Křeček v letu* spisovatelky Zuzany Barilové a ilustrátorky Markéty Vydrové.

DEN DĚTÍ

U příležitosti **Mezinárodního dne dětí** se knihovna připojila k akci *SVČ Děčko*. V prostorách jejich zahrady byla pro děti připravena stanoviště s nejrůznějšími aktivitami. Za naši knihovnu jsme si připravili několik úkolů.

DEN PRO RODINU KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE

V pátek 23. června se konalo na Masarykově náměstí **velké mezigenerační setkání** se spoustou aktivit. Představily a prezentovaly se zde subjekty ze sociální oblasti, oblasti cestovního ruchu a kultury. Na stáncích byly připraveny informace k dané oblasti, aktivity nejen pro děti, jejich rodiče, ale i pro seniory. Svůj propagační stánek zde měla i naše knihovna. Navštívilo ho **90 účastníků**.

DIVADELNÍ KROUŽEK – ZA OPONOU KNIHOVNA

Obr. 31: Čtená zkuška divadelního kroužku

Již sedm let se každý týden v knihovně scházel divadelní kroužek *Za oponou knihovna* pod taktovkou **Mgr. Moniky Heinzlové**. V roce 2022 nastudoval svou poslední hru podle knížky Daniely Krolupperové **Polštářoví podvodníci**, kterou úspěšně několikrát prezentoval veřejnosti. V roce 2023 to bylo na *Poříčských slavnostech* ve Velkém Poříčí a na *Kuronských slavnostech* v Náchodě. Vzhledem k velké vytíženosti vedoucí i postupně odpadávajícím členům kroužku jeho činnost skončila před prázdninami roku 2023.

DESKOVKY PRO DĚTI I DOSPĚLÉ

Až do prázdnin se také pravidelně scházeli hráči společenských deskových her. V tomto roce se uskutečnila **4 setkání s návštěvností 77 hráčů**. Mezi oblíbené hry patří například *Dixit*, *Azul* nebo *Krycí jména*. Hráče tvořili děti od 6 let, přes mládež, až po seniory. Vzhledem k velké vytíženosti hlavní organizátorky, zaměstnankyně *Městské knihovny Náchod, o.p.s.*, t.č. na mateřské dovolené, bylo společné hraní pozastaveno.

BOOKSTART – S KNÍŽKOU DO ŽIVOTA

Každý měsíc se v Oddělení pro děti schází početná skupina dětí a jejich rodičů v rámci projektu *Bookstart – S knížkou do života*, jehož cílem je seznámit ty nejmenší čtenáře s knihou a nabídnout rodičům tipy na čtení a na konkrétní tituly pro nejmenší. Díky dotační podpoře Královéhradeckého kraje se i v roce 2023 podařilo nakoupit hry a nástroje. Dále připravujeme na každé setkání stanoviště, kde si děti procvičují jemnou motoriku, postřeh, zručnost nebo trpělivost. Součástí je i **malá dílnička**, vždy motivovaná právě čtenou pohádkou.

Setkání pro mladší děti (0 – 3 let) probíhá **ve dvou skupinách**. Děti ve věku od 3 do 6 let a jejich rodiče se scházejí v jedné skupině, ale vzhledem ke vzrůstajícímu zájmu budou muset být v budoucnu pravděpodobně také skupiny dvě. Bookstart I proběhl v roce 2023 20x a zúčastnilo se ho **403 dětí a rodičů**. Bookstart II se konal 9x za účasti **161 malých a velkých**.

Na jednotlivých setkáních se pracovalo s mnoha knihami, například *Ela a noční světýlka* – Lucy Flemingová, *Hádej, jak moc Tě mám rád* – Sam McBratney, *Rukavička* – Jarmila Závadová, *Červená Karkulka* – soubor pohádek ilustr. Aneta Žabková, *Kuřátko a obilí* – František Hrubín, *Jaro je tu* – Andrea Popprová, *Kde je moje kuřátko* – Sylvie Doláková, *Tuze hladová housenka* – Eric Carle, *Zrození motýla* – Chiara Piroddi, *O zvědavém štěňátku* – Zdeněk Miler, *Kocourek Matýsek* – Vlasta Hurtíková, *Včelí medvídci* – Jiří Kahoun

Díky opakované dotaci od Královéhradeckého kraje byly i v tomto roce do knihovny pořízeny nové hry i pomůcky pro nejmenší.

Obr. 32 a 33: Setkání účastníků projektu Bookstart

DEN PRO DĚTSKOU KNIHU

Každoroční akce **Den pro dětskou knihu** se konala v sobotu 2. prosince 2023 a byla opět plná tvoření, kvízů a her. Na programu bylo i čtení s Veronikou a Anetou o tom, co všechno s sebou přináší přátelství. Dále jsme připravili **prodej vyřazených i nových knih** za zvýhodněné ceny, tentokrát od nakladatelství *Kazda*. Úspěch mělo i občerstvení z *Láry Fáry* ve vstupní hale v přízemí a **vánoční pročtená dílnička**. Ve Studovně knihovny byla v tento den zahájena **prodejní výstava** výtvarného spolku *SANA*.

Obr. 34: Den pro dětskou knihu

Obr. 35: Výstava spolku SANA

UKRAJINSKÉ DĚTI V KNIHOVNĚ

Po intenzivních programech v roce 2022, které vznikaly ve spolupráci s pracovníci *SVC Děčko*, a kdy se podařilo získat několik desítek **knih v ukrajinštině** pro malé i velké čtenáře, bylo s ukrajinskými dětmi v roce 2023 pracováno v rámci vzdělávacích lekcí, pořádaných pro jejich školní třídy.

PROČTENÉ DÍLNY

Koncepce pravidelných výtvarných dílen se osvědčila, a proto i po celý rok 2023 byla v dětském oddělení **každý měsíc** připravena jedna výtvarná dílna se čtením na různá témata, jako například:

Obr. 36: Podzimní pročtená dílnička

- ✦ Zimní radovánky
- ✦ Méďové
- ✦ Jaro klepe na vrátka
- ✦ Den země
- ✦ Rozkvetlá zahrada
- ✦ Svět moří a oceánů
- ✦ Houby, houby, houbičky
- ✦ Podzim
- ✦ Ať žijí duchové
- ✦ Vánoční

SOUTĚŽE

✧ KDE KONČÍ SVĚT – POSEL DOBRÝCH ZPRÁV

Literární, výtvarnou a divadelní soutěž **Kde končí svět** pořádá *Klub dětských knihoven SKIP 08*. Děti měly na téma **Posel dobrých zpráv** napsat jakýkoli literární útvar nebo nakreslit obrázek oblíbenou technikou. Letos se mohly soutěže zúčastnit i divadelní kroužky. Náš divadelní kroužek pod vedením paní učitelky Mgr. Moniky Heinzellové se účastnil krajského kola a zazářil. Literárních prací se nám sešlo nakonec 15 a obrázků 30. Do krajského kola soutěže jsme poslali 3 texty a 9 obrázků, které uspěly v našem kole. Se svou úvahou *Můj dědeček* byla oceněna Nela Suchánková ze *ZŠ Drtinovo náměstí*. Bohužel zaslané obrázky z důvodu vysoké nemocnosti porotců nakonec nebyly hodnoceny. Byla to velká škoda, obrázky byly moc hezké.

✧ SOUTĚŽ O NEJKRÁSNEJŠÍ ŠPERK

Na letní prázdniny jsme dětem zadali úkol, u kterého si mohly odpočinout mozkové závity. Děti měly vyrobit svoje originální šperky z přírodních materiálů. Akce se zúčastnilo 11 dětí. Na knihovní stůl nám přistály nádherné a hlavně originální šperky.

✧ SOUTĚŽ DOPIS PRO JEŽÍŠKA

Začátkem prosince byla vyhlášena literární soutěž **Dopis pro Ježíška**. Soutěže se zúčastnila třída 4. A ze *ZŠ Drtinovo náměstí*. Každý kus byl originál. Některé byly dojemné, u mnoha z nich jsme se od srdce zasmáli.

✧ SOUTĚŽ O NEJORIGINALNĚJŠÍHO MIKULÁŠE, ČERTA A ANDĚLA

V prosinci proběhla také výtvarná soutěž o nejoriginálnějšího Mikuláše, čerta a anděla. Akce se zúčastnily děti ze *ZŠ Drtinovo náměstí* a mnoho dalších. Všechny obrázky byly krásné, bylo velmi těžké vybrat vítěze. Soutěže se zúčastnilo 40 dětí.

Obr. 37 a 38: Vyhodnocení dětských soutěží

VÝSTAVY V ODDĚLENÍ PRO DĚTI

Obr. 39: Výstava v Oddělení pro děti

- ✘ Jak na Nový rok, tak po celý rok – a nejlépe s knížkou
- ✘ Radek Pilař a jeho tvorba
- ✘ Když voda promlouvá
- ✘ Jak se žilo v pravěku
- ✘ Máme rádi zvířata
- ✘ Toulky českou krajinou
- ✘ Vesmírná dobrodružství

TOULAVÝ TÁBOR

Na Toulavý tábor, který proběhl v termínu 14. – 18. srpna se přihlásilo **20 dětí**. Jak název napovídá, tábor jsme zaměřili na toulání se v přírodě, děti měly možnost vidět památné stromy a studánky. Táborníci byli rozděleni na 4 družstva a díky plnění úkolů získávali po celý týden body ve formě perel. Nachodili jsme mnoho kilometrů, delší vzdálenosti jsme překonávali vlakem a autobusem. Navštívili jsme **zámek a zámecký park v Častolovicích, mlýn Dřevíček u Velkého Dřevíče, Babiččino údolí a pevnost Josefov**. Děti doma vyzpovídaly rodiče ohledně svých předků a společně jsme si pak nakreslili stromový rodokmen rodiny a knihovny. Během tábora se děti naučily poznávat stromy, květiny a bylinky, zvířata a ptáčky. V batůžku knihovnic nikdy nechyběla knížka. Bylo moc fajn slyšet v přírodě v době odpočívání zajímavý příběh nebo informace z encyklopedie. Podle reakcí dětí si to všichni užili.

Obr. 40 – 42: Toulavý tábor

DALŠÍ SLUŽBY KNIHOVNY

PUBLIKAČNÍ ČINNOST, PROPAGACE KNIHOVNY

V regionálním tisku, především v každém čísle měsíčníku *Náchodský zpravodaj*, byly publikovány texty o činnosti a připravovaných akcích knihovny.

Další články a informace byly zveřejněny v *Náchodském deníku*, *Náchodském Swingu*, knihovnicko-informačním zpravodaji Královéhradeckého kraje *U nás*.

Na vývěsných plochách města jsou vylepovány plakáty s pozvánkami na akce knihovny.

Pracovníci organizace rovněž aktivně vystupovali na odborných vzdělávacích akcích.

KOPÍROVACÍ A REPROGRAFICKÉ SLUŽBY

Knihovna poskytuje uživatelům možnost tisknout, skenovat nebo kopírovat černobíle i barevně dokumenty za poplatek uvedený v ceníku knihovny.

INTERNET A WI-FI V KNIHOVNĚ

Knihovna disponuje dvěma PC pro uživatele v přízemí s připojením k internetu. Stále více se využívá služba Wi-Fi, dostupná ve všech odděleních knihovny.

ROZVOZ KNIH IMOBILNÍM UŽIVATELŮM

Rozvoz knih starším nebo nemocným čtenářům, který provádíme jednou měsíčně, je velice pozitivně přijímanou samozřejmostí.

REGIONÁLNÍ FUNKCE KNIHOVNY

REGIONÁLNÍ FUNKCE V MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ NÁCHOD

1. CÍLE A ZAJIŠTĚNÍ REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ V ROCE 2023

Stejně jako v předchozích letech jsme i v roce 2023 pokračovali ve své činnosti tak, aby docházelo k poskytování kvalitních regionálních služeb všem zájemcům na území našeho regionu a aby se prostřednictvím nabízených služeb zvýšila úroveň knihovnické a informační činnosti i těch nejmenších knihoven.

Síť obsluhovaných knihoven zůstává stejná. Z důvodu nezájmu zřizovatele zůstává od konce roku 2016 pozastavena činnost *Obecní knihovny Hynčice*. I nadále platí, že obec nemá zájem knihovnu definitivně rušit. Mezi obsluhované knihovny patří i *Odborná knihovna Oblastní nemocnice Náchod*, která využívá výměnné fondy.

Na výkon regionálních funkcí přidělil Krajský úřad Královéhradeckého kraje knihovně **dotaci ve výši 2.396.200 Kč**, což je o 100.300 Kč více než v předchozím roce. Na nákup výměnného fondu **přispělo 48 zřizovatelů** neprofesionálních knihoven částkou 384.686 Kč. To je o 593 Kč více než v loňském roce. Část obcí zřizuje více knihoven (Studnice, Kramolna, Velichovky, Rychnověk, Provodov-Šonov, Nahořany a Zábrodí), proto je počet přispívajících obcí nižší než počet knihoven. Některé obce vydávají značné částky na nákup literatury do fondu vlastní knihovny a služeb výměnných souborů využívají minimálně (Hoříčky, Chvalkovice, Adršpach). Tyto obce na nákup výměnného fondu nepřispívají.

Regionální služby v okrese zajišťovali v roce 2023 pracovníci s přepočteným úvazkem 2,65. Z toho bylo 1,8 úvazku metodika, 0,65 zpracování fondu a 0,2 úvazku řízení a ekonomika. Úvazek zůstal stejný jako v roce předchozím.

Knihovnické služby byly objednány u čtyř profesionálních knihoven s právní subjektivitou (Červený Kostelec, Jaroměř, Nové Město nad Metují a Police nad Metují). Tyto knihovny zajišťují tvorbu a distribuci výměnných souborů z prostředků dotace na regionální funkce i z prostředků přispívajících obcí, a dále poradenskou a konzultační činnost pro základní knihovny provozované obcemi příslušných střediskových obvodů. *Městská knihovna Jaroměř* zajišťuje pro obecní knihovny svého obvodu i revize fondů. Revize ostatních neprofesionálních knihoven zajišťuje pověřená knihovna Náchod.

2. VÝSLEDKY ČINNOSTI DLE STANDARDŮ A PRIORIT DANÝCH KRAJSKOU KNIHOVNOU

2.1. PORADENSKÁ A KONZULTAČNÍ ČINNOST

Konzultace byly podle potřeby poskytovány pracovníkům obsluhovaných knihoven i zřizovatelům těchto knihoven. Týkaly se především výběru knih z výměnného fondu, zpracování statistiky, dotačních programů pro knihovny, automatizace knihoven, soutěže Knihovna roku Královéhradeckého kraje. Celkem bylo poskytnuto **73 konzultací**.

Další odpovědi na dotazy vedené telefonicky nebo e-mailem nejsou v počtu zohledněny, jedná se o velké množství kratších informací, které poskytujeme na vyžádání i z vlastní iniciativy.

V roce 2023 jsme uskutečnili **126 metodických návštěv**, což jsou v průměru 2,1 návštěvy na jednu neprofesionální knihovnu. Metodické návštěvy se týkaly především rozvozu výměnného fondu, automatizace knihoven, aktualizace a revize fondu neprofesionálních knihoven, soutěží Vesnice roku a Knihovna roku Královéhradeckého kraje, přestěhování knihovny a zaučení nových knihovnic.

Všem profesionálním i neprofesionálním knihovnám byla poskytnuta pomoc při sestavování statistických výkazů.

Všem starostům jsme předali informaci jak k dotaci VISK, tak i k nové krajské dotaci na rekonstrukci a vybavení knihoven. Novou **krajskou dotaci na modernizaci knihovny** využily obce Studnice, Šonov u Broumova a Jestřebí. Se žádostí do VISKu jsme pomohli knihovně v Křinicích, ve Vysokově, v České Čermné a v Adršpachu. Konzultace jsme poskytli i knihovně ve Velichovkách a ve Stárkově.

V roce 2023 jsme k regionálnímu automatizovanému systému náchodské knihovny *e-Verbis* připojili knihovnu v Novém Hrádku, která až dosud využívala svůj samostatný knihovní program. Díky **dotaci VISK** jsme připojili knihovnu ve Slatině nad Úpou a v Žernově do regionálního automatizovaného systému *Tritius*, který začala budovat středisková knihovna v Červeném Kostelci. Obě knihovny až dosud využívaly knihovní systém Clavius. Díky VISKu je do regionálního automatizovaného systému Tritius střediskové knihovny v Novém Městě nad Metují nově připojena i knihovna v Nahořanech.

Knihovně ve Stárkově, na Novém Hrádku a ve Žďárkách jsme poskytli metodickou pomoc při řešení prostorového vybavení. Realizace proběhne až v roce 2024.

Městská knihovna Náchod spravuje a dál pravidelně aktualizuje **oddíl pro knihovny** na svých webových stránkách (*proknihovny.mknachod.cz*). Jsou zde zveřejňovány aktuální informace z oboru, materiály pro práci v knihovnách, pozvánky na semináře a exkurze, výroční zprávy RF, apod. Součástí je i adresář knihoven regionu Náchod.

V rámci regionálních funkcí pomáhají střediskové knihovny svým neprofesionálním knihovnám se **zakládáním a správou webových stránek**. Většina těchto knihoven využívá šablonu *webknihovny.cz*. O vkládání informací a aktualit na webové stránky se ve většině případů stará metodik, protože samotní knihovníci nemají dostatek technických schopností a dovedností k jejich správě. Knihovníci, kteří projeví zájem si své stránky spravovat sami, byli v administraci stránek proškoleni.

Realizace kampaně Vzdělávání v knihovnách – příklady aktivit pro veřejnost:

Knihovny v regionu pokračovaly ve **spolupráci se školami**, která je v našem regionu po dlouhá léta na vysoce kvalitní úrovni. Pestrá nabídka exkursí a vzdělávacích programů určených mateřským, základním a středním školám či školám se specifickými potřebami je hojně využívána.

V knihovnách pokračovaly i tradiční **vzdělávací programy pro dospělé** – trénování paměti, *Virtuální univerzita třetího věku*, *Náchodská univerzita volného času*. Ve spolupráci s neziskovou organizací *Moudrá Sovička* některé knihovny nabídly seminář pro seniory ve věkové kategorii 65+, kteří se chtějí naučit, jak správně ovládat tablet nebo chytrý telefon a jak se bezpečně pohybovat na internetu.

2.2. HODNOCENÍ KNIHOVNICKÝCH ČINNOSTÍ

Do 2. ročníku soutěže **Knihovna roku Královéhradeckého kraje** jsme přihlásili *Obecní knihovnu v Hejtmánkovicích*. Další soutěžící knihovnou se pak na základě doporučení komise stala *Knihovna Jaroslava City ve Vysokově*, která získala v soutěži *Vesnice roku Cenu hejtmana za moderní knihovnické a informační služby*. Obě knihovny jsme se snažili co nejlépe připravit na návštěvu hodnotící komise. Zaměřili jsme se především na knihovní fond, webové stránky knihovny i prostory knihovny, pomohli jsme s prezentací. Krajská komise po červnové návštěvě udělila knihovně v Hejtmánkovicích 2. místo a knihovně ve Vysokově 3. místo. Oběma knihovnám byla předána příslušná finanční odměna.

Pro udělení titulu **Knihovník roku 2023** jsme do kategorie knihovnice/knihovník malé veřejné knihovny nominovali paní Marii Nepovímovou z *Obecní knihovny Šonov*.

V kategorii knihovnice/knihovník veřejné knihovny **ocenění získaly tři bývalé pracovnice Městské knihovny v Náchodě** - Mgr. Ivana Votavová, Mgr. Blanka Nešetřilová a Irena Macurová.

Průzkum spokojenosti uživatelů žádná knihovna neprovedla.

Aktualizaci záznamů v centrálním adresáři knihoven si profesionální knihovny zajišťují samy podle aktuálních změn, nejméně však 1x ročně. Aktualizaci záznamů všech neprofesionálních knihoven provedla pověřená knihovna v dubnu.

Do portálu *Knihovny.cz* je k 31. 12. 2023 z naší oblasti připojena pouze *Městská knihovna Jaroměř*. Městská knihovna Náchod ani jiné profesionální knihovny v přípravách nepokročily.

2.3. VZDĚLÁVÁNÍ KNIHOVNÍKŮ, SEMINÁŘE A PORADY

V roce 2023 se uskutečnily **dvě porady profesionálních knihoven**. Na květnové poradě jsme se sjeli v knihovně v České Skalici, na prosincové pak v knihovně v Polici nad Metují.

Dále proběhlo ve střediskových obvodech **8 porad knihovníků neprofesionálních knihoven**. Hlavními tématy bylo statistické vykazování, aktuální dění v oboru, dotační programy pro knihovny, práce se čtenáři, knižní novinky.

Pro pracovníky profesionálních i neprofesionálních knihoven uspořádala Městská knihovna v Náchodě tyto akce:

27. 3.	Setkání dětských knihovníků s ukázkovou besedou	16 účastníků	4 hodiny
31.5.	Digitální knihovna SVK HK	12 účastníků	2 hodiny
6. 9.	Představení knižních a herních novinek od ALBI	16 účastníků	3 hodiny
20. 9.	Digitální knihovna SVK HK	14 účastníků	2 hodiny
20. 9.	Digitální knihovny – praktické vyhledávání	11 účastníků	2 hodiny
6. 10.	Exkurze knihovníků do Havlíčkova Brodu	28 účastníků	7 hodin

V roce 2023 jsme připravili další **setkání dětských knihovníků** spojené s ukázkovou besedou. Sjeli jsme se tentokrát v červenokostelecké knihovně, besedu pro děti z 2. třídy nám předvedla Hana Nováková. Po besedě proběhlo zhodnocení a výměna zkušeností. S těmito setkáními budeme určitě pokračovat i v příštím roce.

Využili jsme také nabídku kolegů z SVK HK a pozvali je, aby knihovníky na Náchodsku seznámili s **digitalizací v knihovnách** a důvody, proč je potřebná. Vysvětlili nám, čím jsou digitální knihovny užitečné a jak se plní daty. Následně nám představili *Digitální knihovnu SVK HK* a *Českou digitální knihovnu* a ukázali nám možnosti, které tyto knihovny nabízejí. Toto školení bylo nejprve součástí porady vedoucích profesionálních knihoven, další se pak uskutečnilo v náchodské knihovně pro profi i neprofi knihovníky. Zájemci se pak mohli zúčastnit ještě navazujícího školení, které jsme uspořádali v *Městské knihovně v Jaroměři*, kde jsme se už blíže seznámili s vybranými typy dokumentů, které v *Digitální knihovně SVK HK* najdeme, a také jsme se naučili vyhledávat tak, abychom se sami snadno dostali k požadovaným informacím.

Zájem byl o **představení knižních a herních novinek** od společnosti ALBI, kterého se zúčastnili jak profi, tak i neprofi knihovníci.

S knihovníky městských i obecních knihoven jsme vyrazili na **33. Knižní veletrh do Havlíčkova Brodu**. Součástí programu byla i exkurze v *Tiskárnách Havlíčkův Brod* a prohlídka nové krajské knihovny.

2.4. BUDOVÁNÍ VÝMĚNNÝCH FONDŮ

Stav výměnného fondu k 31. 12. 2023 je **102.307** knihovních jednotek. Roční přírůstek výměnného fondu za rok 2023 je **3.100** knihovních jednotek, úbytek je **4.992** knihovních jednotek. Vyřazována je zastaralá naučná literatura a beletrie.

Aktualizace výměnného fondu probíhá průběžně podle potřeby. Vyřazována je zastaralá naučná literatura a beletrie.

		soubory	svazky
Výměnné fondy v obsluhovaných knihovnách celkem		1.162	71.487
z toho	první půjčení dokumentů	171	10.853
	prolongace	991	60.634

V roce 2023 jsme do **56** obsluhovaných knihoven rozvezli **171** souborů s **10.853** knihovními jednotkami. V průměru tak bylo do každé knihovny dovezeno **193** knih. Obsluhované knihovny měly k dispozici ještě dalších **991** souborů s **60.634** svazky z minulých let.

2.5. POMOC PŘI REVIZI A AKTUALIZACI FONDŮ V OBSLUHOVANÝCH KNIHOVNÁCH

Pracovnice metodického oddělení ve spolupráci s jaroměřskou knihovnou provedly pravidelnou revizi celkem **6.480** knihovních jednotek, a to v šesti knihovnách (v obcích Horní Rybníky, Provodov, Rožnov, Šonov u Nového Města nad Metují, Vlkov a Zábrodí).

V knihovně na Novém Hrádku, ve Stárkově, v Rasoškách a ve Velké Jesenici jsme provedli aktualizaci fondu.

2.6. NÁKUP, ZPRACOVÁNÍ A DISTRIBUCE KNIHOVNÍHO FONDU Z PROSTŘEDKŮ PROVOZOVATELE

O službu žádá z obsluhovaných knihoven nepožádala.

2.7. PODPORA KULTURNÍCH, VZDĚLÁVACÍCH A KOMUNITNÍCH AKTIVIT

METODICKÁ POMOC

- ✘ Ze tří vzdělávacích akcí, které jsme letos uspořádali, si účastníci odnesli řadu nápadů pro práci ve svých knihovnách
- ✘ Nové knihovnice ze Stárkova, které chtěly začít pracovat s dětskými čtenáři, jsme vzali do knihovny ve Studnici, kde s tím mají výborné zkušenosti. Knihovnice pak uspořádaly *Noc s Andersenem*
- ✘ Knihovna ve Vysokově se zapojila do projektu *Bookstart*. I tady jsme knihovnici vzali do Studnice pro nasbírání inspirace
- ✘ Knihovnice z Vysokova se přišla podívat i na *Bookstart* do Náchoda

PRAKTICKÁ POMOC:

- ✦ Knihovně na Kramolně jsme pomohli s propagací tradiční vánoční výstavy
- ✦ Pro čtenáře knihovny ve Velkém Poříčí uspořádala pracovnice metodického oddělení dvě procházky po stopách Danny Smiřického
- ✦ Knihovně v Hejtmánkovicích jsme na místě pomohli s akcí *Knihobraní*

2.8. SERVIS AUTOMATIZOVANÉHO KNIHOVNÍHO SYSTÉMU VYUŽÍVANÉHO PRO VÝKON REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ

Do regionálního automatizovaného systému je v regionu zapojeno **26 knihoven**. Ve středisku Náchod je 16 knihoven zapojeno v regionálním systému *e-Verbis*, v regionálním systému *Tritius* jsou zapojeny 4 knihovny ze střediska Nové Město nad Metují, 2 knihovny ze střediska Červený Kostelec a 4 knihovny ze střediska Jaroměř. V roce 2023 jsme nepotřebovali žádný speciální zásah.

3. SOUHRNNÉ ZHODNOCENÍ REGIONÁLNÍCH SLUŽEB ZA ROK 2023

V regionu Náchod jsou regionální funkce poskytovány střediskovým systémem, který tu má dlouholetou tradici. Výhodou je blízkost malých knihoven ke střediskům, osobnější přístup k malým knihovnám, dlouhodobé budování vztahů a vazeb s knihovníky i zřizovateli.

Díky dotaci na výkon regionální funkce je možné všestranně rozvíjet knihovnickou činnost a regionální služby se tak stávají jasným přínosem v podpoře veřejných knihoven.

Nejoceňovanější službou jsou cíleně budované výměnné fondy pro využití v obecních knihovnách. Finanční podpora zřizovatelů neprofesionálních knihoven pak umožňuje budovat širší a pestřejší výměnný fond, který ve svém důsledku znamená možnost nabídnout čtenářům neprofesionálních knihoven větší a širší nabídku titulů.

HOSPODAŘENÍ KNIHOVNY V ROCE 2023

SPRÁVNÍ A DOZORČÍ RADA

SPRÁVNÍ RADA PRACOVALA VE SLOŽENÍ:

- ✦ Mgr. Martin Tesař (předseda správní rady)
- ✦ Mgr. Petra Horáková
- ✦ Mgr. Zuzana Kůrková

DOZORČÍ RADA PRACOVALA VE SLOŽENÍ:

- ✦ Mgr. Petra Němcová (předsedkyně dozorčí rady)
- ✦ Jarmila Zemánková
- ✦ Kamil Bořek

Správní rada se sešla 31. 3. a 25. 4. 2023. Dne 19. 1., 30. 1., 23. 5. a 12. 12. 2023 proběhlo **společné** zasedání správní a dozorčí rady.

ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

neziskových organizací

Období: 12 / 2023

IČO: 64829812

Název: Městská knihovna Náchod

řádná ☒

mimořádná ☐

mezitímní ☐

* typ závěrky označte X

Sestavená k rozvahovému dni 31. 12. 2023

Sídlo účetní jednotky

ulice, č. p. Kamenice 105
obec Náchod
PSČ, pošta 547 01

Místo podnikání

ulice, č. p. Kamenice 105
obec Náchod
PSČ, pošta 547 01

Údaje o organizaci

právní forma Obecně prospěšná společnost
zřizovatel Město Náchod

Předmět podnikání

hlavní činnost Knihovnické a informační služby
vedlejší činnost --

Okamžik sestavení

datum, čas 22. 02. 2024, 15h41m58s

Kontaktní údaje

telefon 491 423 338
e-mail knihovna@mknachod.cz
WWW stránky www.mknachod.cz

Razítko účetní jednotky

Osoba odpovědná za účetnictví Štěpánka Štelcigová

Podpisový záznam
osoby odpovědné za
správnost údajů

Statutární zástupce Bc. Lada Kabelová

Podpisový záznam sta-
tutárního orgánu

Poznámka: tuto účetní závěrku tvoří přiložené výkazy. Účetní jednotka je dále povinna přiložit i další údaje, které stanoví § 18, odst. 1) písm. c) zákona 563/1991 Sb. O účetnictví.

ROZVAHA (BALANCE)

Výčet položek
podle vyhlášky č. 504/2002 Sb.

Ke dni 31. 12. 2023
(v tis. Kč)

Městská knihovna Náchod
IČ 64829812

Datum a čas: 22. 02. 2024, 15h 41 m 58 s

AKTIVA		Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
A.	Dlouhodobý majetek celkem	01	83,00	47,00
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	02	519,00	519,00
	1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	03		
	2. Software	04	471,00	471,00
	3. Ocenitelná práva	05		
	4. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	06	48,00	48,00
	5. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	07		
	6. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	08		
	7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	09		
II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem	10	1.076,00	974,00
	1. Pozemky	11		
	2. Umělecká díla, předměty a sbírky	12		
	3. Stavby	13		
	4. Hmotné movité věci a jejich soubory	14	742,00	728,00
	5. Pěstitelské celky trvalých porostů	15		
	6. Dospělá zvířata a jejich skupiny	16		
	7. Drobný dlouhodobý hmotný majetek	17	334,00	246,00
	8. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	18		
	9. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	19		
	10. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	20		
III.	Dlouhodobý finanční majetek celkem	21		
	1. Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	22		
	2. Podíly - podstatný vliv	23		
	3. Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	24		
	4. Zápůjčky organizačním složkám	25		
	5. Ostatní dlouhodobé zápůjčky	26		
	6. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	27		
IV.	Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	29	1.512,00-	1.446,00-
	1. Oprávky k nehmotným výsledkům z výzkumu a vývoje	30		
	2. Oprávky k softwaru	31	471,00-	471,00-
	3. Oprávky k ocenitelným právům	32		
	4. Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	33	48,00-	48,00-
	5. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	34		
	6. Oprávky ke stavbám	35		
	7. Oprávky k hmotným movitým věcem a souborům movitých věcí	36	659,00-	681,00-
	8. Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	37		
	9. Oprávky k dospělým zvířatům a jejich skupinám	38		
	10. Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	39	334,00-	246,00-
	11. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	40		

B.	Krátkodobý majetek celkem	41	1.752,00	1.883,00
I.	Zásoby celkem	42		
	1. Materiál na skladě	43		
	2. Materiál na cestě	44		
	3. Nedokončená výroba	45		
	4. Polotovary vlastní výroby	46		
	5. Výrobky	47		
	6. Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	48		
	7. Zboží na skladě a v prodejnách	49		
	8. Zboží na cestě	50		
	9. Poskytnuté zálohy na zásoby	51		
II.	Pohledávky celkem	52	725,00	1.129,00
	1. Odběratelé	53		
	2. Směnky k inkasu	54		
	3. Pohledávky za eskontované cenné papíry	55		
	4. Poskytnuté provozní zálohy	56	716,00	1.126,00
	5. Ostatní pohledávky	57	5,00	
	6. Pohledávky za zaměstnanci	58	4,00	3,00
	7. Pohledávky za institucemi sociálního zabezpečení a veř. zdrav. poj.	59		
	8. Daň z příjmů	60		
	9. Ostatní přímé daně	61		
	10. Daň z přidané hodnoty	62		
	11. Ostatní daně a poplatky	63		
	12. Nároky na dotace a ostatní zúčtování se SR	64		
	13. Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozp. orgánů ÚSC	65		
	14. Pohledávky za společníky sdruženými ve společnosti	66		
	15. Pohledávky z pevných termínových operací a opcí	67		
	16. Pohledávky z vydaných dluhopisů	68		
	17. Jiné pohledávky	69		
	18. Dohadné účty aktivní	70		
	19. Opravná položka k pohledávkám	71		
III.	Krátkodobý finanční majetek celkem	72	977,00	699,00
	1. Peněžní prostředky v pokladně	73	26,00	13,00
	2. Ceniny	74	8,00	8,00
	3. Peněžní prostředky na účtech	75	943,00	678,00
	4. Majetkové cenné papíry k obchodování	76		
	5. Dluhové cenné papíry k obchodování	77		
	6. Ostatní cenné papíry	78		
	7. Peníze na cestě	80		
IV.	Jiná aktiva celkem	81	50,00	55,00
	1. Náklady příštích období	82	50,00	55,00
	2. Příjmy příštích období	83		
AKTIVA CELKEM		85	1.835,00	1.930,00

PASIVA		Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
A.	Vlastní zdroje celkem	86	416,00	416,00
I.	Jmění celkem	87	461,00	416,00
	1. Vlastní jmění	88	461,00	416,00
	2. Fondy	89		
	3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	90		
II.	Výsledek hospodaření celkem	91	45,00-	
	1. Účet výsledku hospodaření	92		
	2. Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	93	45,00-	
	3. Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	94		
B.	Cizí zdroje celkem	95	1.419,00	1.514,00
I.	Rezervy celkem	96		
	1. Rezervy	97		
II.	Dlouhodobé závazky celkem	98		
	1. Dlouhodobé úvěry	99		
	2. Vydané dluhopisy	100		
	3. Závazky z pronájmu	101		
	4. Přijaté dlouhodobé zálohy	102		
	5. Dlouhodobé směnky k úhradě	103		
	6. Dohadné účty pasivní	104		
	7. Ostatní dlouhodobé závazky	105		
III.	Krátkodobé závazky celkem	106	1.419,00	1.459,00
	1. Dodavatelé	107	24,00	29,00
	2. Směnky k úhradě	108		
	3. Přijaté zálohy	109		
	4. Ostatní závazky	110		
	5. Zaměstnanci	111	416,00	364,00
	6. Ostatní závazky vůči zaměstnancům	112		
	7. Závazky k institucím sociálního zabezpečení a zdravotního poj.	113	215,00	197,00
	8. Daň z příjmů	114		
	9. Ostatní přímé daně	115	34,00	26,00
	10. Daň z přidané hodnoty	116		
	11. Ostatní daně a poplatky	117		
	12. Závazky ze vztahu ke státnímu rozpočtu	118		
	13. Závazky ze vztahu k rozpočtu orgánů ÚSC	119		
	14. Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů	120		
	15. Závazky ke společníkům sdruženým ve společnosti	121		
	16. Závazky z pevných termínovaných operací a opcí	122		
	17. Jiné závazky	123		
	18. Krátkodobé úvěry	124		
	19. Eskontní úvěry	125		
	20. Vydané krátkodobé dluhopisy	126		
	21. Vlastní dluhopisy	127		
	22. Dohadné účty pasivní	128	730,00	843,00
	23. Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	129		

IV. Jiná pasiva celkem	130		55,00
1. Výdaje příštích období	131		
2. Výnosy příštích období	132		55,00
PASIVA CELKEM	134	1.835,00	1.930,00

Sestaveno dne: 22. 02. 2024

Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky, nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou

Telefon: 491 423 338

Právní forma jednotky:
Obecně prospěšná společnost

Předmět podnikání:
Knihovnické a informační služby

Zpracováno systémem UCR® GORDIC® spol. s r. o.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

Výčet položek
podle vyhlášky č.504/2002 Sb.

ke dni 31. 12. 2023

(v tis. Kč)

IČ 64829812

Název, sídlo a právní forma účetní jednotky

Městská knihovna Náchod

Datum a čas: 22. 02. 2024, 15h 41m 58s

A. NÁKLADY		Číslo řádku	činnosti			
			hlavní	hospodářská	správní	celkem
I.	Spotřebované nákupy celkem	1	2.962,00		44,00	3.006,00
1.	Spotřeba materiálu, energie a ostatních neskladovaných do- dávек	2	2.285,00		31,00	2.316,00
2.	Prodané zboží	3	8,00			8,00
3.	Opravy a udržování	4	3,00			3,00
4.	Náklady na cestovné	5	9,00		1,00	10,00
5.	Náklady na reprezentaci	6	7,00			7,00
6.	Ostatní služby	7	650,00		12,00	662,00
II.	Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	8				
7.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	9				
8.	Aktivace materiálu, zboží a vnitroorganizačních služeb	10				
9.	Aktivace dlouhodobého majetku	11				
III.	Osobní náklady	12	6.402,00		1.070,00	7.472,00
10.	Mzdové náklady	13	4.710,00		785,00	5.495,00
11.	Zákonné sociální pojištění	14	1.553,00		265,00	1.818,00
12.	Ostatní sociální pojištění	15				
13.	Zákonné sociální náklady	16	139,00		20,00	159,00
14.	Ostatní sociální náklady	17				
IV.	Daně a poplatky	18				
15.	Daně a poplatky	19				
V.	Ostatní náklady	20	45,00			45,00
16.	Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ostatní pokuty a penále	21				
17.	Odpis nedobytné pohledávky	22				
18.	Nákladové úroky	23				
19.	Kursově ztráty	24				
20.	Dary	25				
21.	Manka a škody	26				
22.	Jiné ostatní náklady	27	45,00			45,00
VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných polo- žek	28	36,00			36,00
23.	Odpisy dlouhodobého majetku	29	36,00			36,00
24.	Prodaný dlouhodobý majetek	30				
25.	Prodané cenné papíry a podíly	31				
26.	Prodaný materiál	32				
27.	Tvorba a použití rezerv a opravných položek	33				
VII.	Poskytnuté příspěvky	34				
28.	Poskytnuté členské příspěvky a příspěvky zúčtovatelné mezi organizačními složkami	35				
VIII.	Daň z příjmů	36				
29.	Daň z příjmů	37				
Náklady celkem		38	9.445,00		1.114,00	10.559,00

B. VÝNOSY	Číslo řádku	činnosti			
		hlavní	hospodářská	správní	celkem
I. Provozní dotace	39	8.751,00		1.114,00	9.865,00
1. Provozní dotace	40	8.751,00		1.114,00	9.865,00
II. Přijaté příspěvky	41	231,00			231,00
2. Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	42				
3. Přijaté příspěvky (dary)	43	231,00			231,00
4. Přijaté členské příspěvky	44				
III. Tržby za vlastní výkony a za zboží	45	463,00			463,00
IV. Ostatní výnosy	46				
5. Smluvní pokuty, úroky z prodlení a ostatní pokuty a penále	47				
6. Platby za odepsané pohledávky	48				
7. Výnosové úroky	49				
8. Kursové zisky	50				
9. Zúčtování fondů	51				
10. Jiné ostatní výnosy	52				
V. Tržby z prodeje majetku	53				
11. Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	54				
12. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	55				
13. Tržby z prodeje materiálu	56				
14. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	57				
15. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	58				
Výnosy celkem	59	9.445,00		1.114,00	10.559,00
C. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PŘED ZDANĚNÍM	60	0,00		0,00	0,00
D. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PO ZDANĚNÍ	61	0,00		0,00	0,00
Pozn.:					

Zpracováno systémem UCR® GORDIC® spol. s r. o.

Sestaveno dne: 22. 02. 2024

Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky, nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou

Telefon: 491 423 338

Právní forma jednotky:

Obecně prospěšná společnost

Předmět podnikání:

Knihovnické a informační služby

PŘÍLOHA K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE

1. OBECNÉ ÚDAJE

1.1. POPIS ÚČETNÍ JEDNOTKY

Název:	Městská knihovna Náchod, o. p. s.
Sídlo:	Kamenice 105, 547 01, Náchod
Právní forma:	Obecně prospěšná společnost
IČ:	64829812
Zapsaná:	v rejstříku o. p. s., vedeném Krajským soudem v Hradci Králové, oddíl 0, vložka 2
Rozhodující předmět činnosti:	knihovnické, informační a kulturní služby

1.2. ORGÁNY SPOLEČNOSTI

Statutární orgán:	ředitelka knihovny Bc. Lada Kabelová
Správní rada:	Mgr. Martin Tesař (předseda správní rady) Mgr. Petra Horáková Mgr. Zuzana Kůrková
Dozorčí rada:	Mgr. Petra Němcová (předsedkyně dozorčí rady) Jarmila Zemánková Kamil Bořek

Členové správní a dozorčí rady nejsou odměňováni za činnost v orgánech společnosti. Rovněž jim nebyla poskytnuta žádná půjčka ani jiné výhody, není s nimi uzavřena žádná obchodní smlouva. Nikdo z členů orgánů není zaměstnancem, ani jejich rodinní příslušníci nejsou zaměstnáni ve společnosti a neuzavřeli žádné obchodní vztahy se společností.

1.3. ZAMĚSTNANCI A MZDOVÉ NÁKLADY

Mzdové náklady jsou celkem ve výši 5.495 tis. Kč, náklady na sociální a zdravotní pojištění činí celkem 1.818 tis. Kč.

Z toho: pracovníci knihovny	4.317 tis. Kč mzdy, 1.437 tis. Kč pojištění
pracovníci knihovny – region	1.133 tis. Kč mzdy, 381 tis. Kč pojištění
OON – lektori	45 tis. Kč mzdy

V položce pracovníci knihovny (z dotace města Náchoda) je v přepočteném stavu 9,35 odborných pracovníků, 1 řídící pracovník (ředitelka), úklid tvoří 0,7 pracovního úvazku. V položce pracovníci regionu (z dotace Královéhradeckého kraje) je stav přepočtených pracovníků 2,65.

OON – lektori ve výši 45 tis. Kč byly vyplaceny přednášejícím v rámci projektu *Náchodské univerzity volného času*, lektorům ve vzdělávacích kurzech a spisovatelům za besedy a autorská čtení.

2. INFORMACE O ÚČETNÍCH METODÁCH A OBECNÝCH ÚČETNÍCH ZÁSADÁCH A ZPŮSOBECH OCEŇOVÁNÍ

Knihovna vede podvojný účetnictví v souladu se zákonem 248/95 Sb., O obecně prospěšných společnostech. V účetnictví odděluje náklady a výnosy spojené s obecně prospěšnými službami a náklady a výnosy spojené se správou obecně prospěšné společnosti.

Účetní jednotka se řídí vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., O účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a podle Českých účetních standardů vydaných Ministerstvem financí.

Knihovna k vedení účetnictví používá účetní program UCR® firmy GORDIC®, s.r.o., Jihlava. Veškeré písemnosti jsou archivovány v sídle společnosti.

2.1. ZPŮSOB OCENĚNÍ MAJETKU

Nově pořízený dlouhodobý majetek se oceňuje pořizovací cenou.

2.2. ODPISOVÉ METODY

Dlouhodobý majetek je odpisován rovnoměrně prostřednictvím účetních odpisů podle odpisového plánu sestaveného v závislosti na době použitelnosti jednotlivých druhů majetku. Odpisování je započato následující měsíc po zařazení dlouhodobého majetku do užívání.

2.3. ZÁSObY

Veškerý nákup materiálu je účtován přímo do spotřeby bez vedení skladové evidence.

2.4. EVIDENCE FAKTUR

Evidenci faktur dodavatelů nahrazuje „Kniha došlých faktur“. Neuhrazené faktury na konci roku jsou zaúčtovány na účet 321 – Dodavatelé.

2.5. ČASOVÉ ROZLIŠOVÁNÍ NÁKLADŮ

Jako náklad příštích období se účtuje předplatné novin a časopisů.

2.6. DOHADNÉ POLOŽKY

Pomocí dohadných položek se účtuje předpokládaná výše nákladů u spotřeby energií.

3. DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE K VÝKAZU ROZVAHA

3.1. AKTIVA (CELKEM 1.930 TIS. KČ)

3.1.1. DLOUHODOBÝ MAJETEK

Pořizovací cena dlouhodobého nehmotného majetku zůstává ve stejné výši jako v předchozím účetním období, tj. 519 tis. Kč. Pořizovací cena dlouhodobého hmotného majetku byla z důvodu vyřazení nefunkčních a zastaralých předmětů snížena o částku 102 tis. Kč a její celková výše k 31. 12. 2023 je 974 tis. Kč. Účetní hodnota dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku po snížení o oprávky ve výši 36 tis. Kč činí k 31. 12. 2023 celkem 47 tis. Kč.

3.1.2. KRÁTKODOBÝ MAJETEK

Krátkodobý majetek je tvořen poskytnutými zálohami na energie a na předplatné e-knih v celkové výši 1.126 tis. Kč, pohledávkou za zaměstnanci v částce 3 tis. Kč, krátkodobým finančním majetkem (běžný účet, pokladna, ceniny) ve výši 699 tis. Kč a náklady příštích období (předplatné novin a časopisů) ve výši 55 tis. Kč. Krátkodobý majetek k 31. 12. 2023 činí celkem 1.883 tis. Kč.

3.2. PASIVA (CELKEM 1.930 TIS. KČ)

3.2.1. VLASTNÍ ZDROJE

Účet 901 - Vlastní jmění byl snížen o záporný hospodářský výsledek z předchozího účetního období ve výši 45 tis. Kč. Zůstatek účtu 901 – Vlastní jmění činí k 31. 12. 2023 416 tis. Kč. Celková výše vlastních zdrojů k 31. 12. 2023 je 416 tis. Kč.

3.2.2. CIZÍ ZDROJE

Cizí zdroje jsou tvořeny závazky z obchodního styku ve výši 29 tis. Kč, závazky spojenými s účtováním mezd na přelomu roku v celkové výši 587 tis. Kč (z toho závazek vůči finančnímu úřadu je 26 tis. Kč, závazek k institucím sociálního zabezpečení a zdravotním pojišťovnám je ve výši 197 tis. Kč). Dále cizí zdroje tvoří dohadné položky u spotřeby energií ve výši 843 tis. a výnosy příštích období v částce 55 tis. Kč. Cizí zdroje činí k 31. 12. 2023 celkem 1.514 tis. Kč.

4. DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE K VÝKAZU ZISKU A ZTRÁT

4.1. PŘEHLED O ROZSAHU NÁKLADŮ (CELKEM 10.559 TIS. KČ)

Nákladová položka	Hlavní činnost	Správní činnost	Celkem
Spotřeba materiálu	1 311	31	1 342
Spotřeba energie	974		974
Prodané zboží	8		8
Opravy a udržování	3		3
Cestovné	9	1	10
Náklady na reprezentaci	7		7
Ostatní služby	650	12	662
Mzdové náklady	4.710	785	5.495
Zákonné sociální pojistné	1.553	265	1.818
Zákonné sociální náklady	139	20	159
Jiné ostatní náklady	45		45
Odpisy DHM a DNM	36		36
Náklady celkem	9.445	1.114	10.559

4.2. PŘEHLED O ROZSAHU VÝNOSŮ (CELKEM 10.559 TIS. KČ)

4.2.1. DOTACE

✦ dotace od města Náchoda na provoz knihovny:	7.432
✦ dotace z rozpočtu Král. kraje na zajištění regionálních funkcí:	2.396
✦ dotace od Ministerstva kultury ČR:	37

4.2.2. TRŽBY ZA VLASTNÍ VÝKONY

✦ čtenářské poplatky:	370
✦ kulturní a vzdělávací akce:	76
✦ ostatní:	17

4.2.3. DARY A PŘÍSPĚVKY

✦ dary od obcí na zajištění knihovnických služeb:	175
✦ dary od Kulturní a sportovní nadace města Náchoda:	42
✦ přijaté příspěvky (darované knihy + dary na činnost):	14

4.3. HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK

Hospodaření v roce 2023 bylo velmi vyrovnané. Účetní jednotka skončila **s kladným hospodářským výsledkem** ve výši 465,54 Kč. V souladu se zákonem o obecně prospěšných společnostech bude kladný hospodářský výsledek v následujícím účetním období převeden do fondu vlastního jmění.

Podrobné čerpání jednotlivých dotací a nadačních příspěvků je uvedeno v příložené tabulce. Ve všech uváděných položkách bylo postupováno se snahou o maximální hospodárnost a efektivitu vynakládaných prostředků.

5. OSTATNÍ INFORMACE

ZMĚNY V ZAKLÁDACÍ LISTINĚ A SLOŽENÍ ŘÍDÍCÍCH ORGÁNŮ

Na základě rozhodnutí Rady města Náchoda byli ke dni 17. ledna 2023 **odvoláni členové správní rady a dozorčí rady** ve složení Mgr. Martin Tesař, Mgr. Zuzana Kůrková, pí Judita Koubková (správní rada) a MUDr. Edita Nováková, Ing. Marie Čejchanová, MUDr. Josef Řehák (dozorčí rada).

Současně Rada města Náchoda **jmenovala s účinností od 19. ledna 2023** do správní rady Mgr. Martina Tesaře, Mgr. Zuzanu Kůrkovou a Mgr. Petru Horákovou a do dozorčí rady Mgr. Petru Němcovou, pí Jarmilu Zemánkovou a p. Kamila Bořka.

Na vlastní žádost **ukončila k 28. únoru 2023 pracovní poměr** a současně výkon funkce ředitelky knihovny Mgr. Ivana Votavová. Na základě výběrového řízení byla do funkce ředitelky knihovny správní radou **jmenována s účinností od 17. července 2023** Bc. Lada Kabelová.

ORGANIZAČNÍ SLOŽKA V ZAHRANIČÍ

Společnost nemá organizační složku v zahraničí.

POSKYTNUTÉ DARY

Účetní jednotka neposkytla žádné dary jiným subjektům.

PŘEDPOKLÁDANÝ VÝVOJ ČINNOSTI ÚČETNÍ JEDNOTKY

Účetní jednotka předpokládá rozvíjení stávajících činností, rychlost rozvoje bude záležet na výši obdržенých dotací.

AKTIVITY V OBLASTI VÝZKUMU A VÝVOJE

Účetní jednotka neuskutečňuje žádné aktivity v oblasti výzkumu a vývoje.

AKTIVITY V OBLASTI OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A PRACOVNĚ PRÁVNÍCH VZTAHŮ

V oblasti ochrany životního prostředí společnost dodržuje platné právní předpisy, nad rámec předpisů např. třídí odpad vyprodukovaný společností. V oblasti pracovně právních vztahů společnost dodržuje platné právní předpisy.

SKUTEČNOSTI, KTERÉ NASTALY AŽ PO ROZVAHOVÉM DNI A JSOU VÝZNAMNÉ PRO PRE-ZENTACI ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

Žádné významné skutečnosti po rozvahovém dni nenastaly.

Příloha k účetní závěrce sestavena dne: 22. 2. 2024

Podpis odpovědné osoby (statutární orgán): Bc. Lada Kabelová

Podpis osoby odpovědné za sestavení: Štěpánka Štelcigová

PŘEHLED VÝNOSŮ A NÁKLADŮ ZA ROK 2023

(V TIS. KČ)

	Město Náchod a vl. příjmy	Královéhradecký Kraj (RF)	Obce	Kulturní a sportovní nadace	Ministerstvo kultury	Celkem
VÝNOSY						
602, 604 – vlastní tržby	463					463
649 – ostatní výnosy	0					0
682 – dary a příspěvky	14		175	42		231
691 – dotace	7.432	2.396			37	9.865
CELKEM	7.909	2.396	175	42	37	10.559
NÁKLADY						
501 – spotřeba materiálu						
kancelářský materiál	35	27				62
ostatní materiál	18					18
DHM	88	6				94
knihy, časopisy	522	458	175			1.155
pohonné hmoty	4	9				13
502 – spotřeba energie						
elektrická energie	176	11				187
pára	692	60				752
vodné, stočné	35					35
504 – prodané zboží	8					8
511 – opravy a udržování	3					3
512 – cestovné	4	6				10
513 – náklady na reprezentaci	7					7
518 – ostatní služby						
výkony spojů	48					48
zabezpečení JJ Trend	20					20
servis výtahu	33					33
servis výpočetní techniky	25					25
licence na elektr. zdroje	60	43			37	140
e-reading (e-knihy)	17					17
revize	32					32
lektorné	14			17		31
literární pořady						
knihovnické služby		215				215
ostatní služby	72	27		2		101
521 – mzdové náklady						
mzdy	4.279	1 133				5.412
OON – zaměstnanci	38					38
OON – lektori	22			23		45
524 – zák. pojištění	1.437	381				1.818
527 – zák. sociál. náklady	139	20				159
549 – jiné ostatní náklady						
bankovní a ostatní poplatky	12					12
audit, pojištění	33					33
551 – odpisy dlouhod. majetku	36					36
CELKEM	7.909	2.396	175	42	37	10.559
Hospodářský výsledek	0	0	0	0	0	0

ZÁVĚR

ZÁVĚR

Služby pro veřejnost jsou posláním a smyslem činnosti veřejné knihovny. V posledních letech jsou zdůrazněny **potřeby komunity, kontaktu s regionem a spolupráce se školami**. I v roce 2023 byla *Městská knihovna Náchod, o.p.s.* zdrojem kvalitní literatury a informací, bezpečným místem pro všechny generace i sociální skupiny. Bez ohledu na změnu ve vedení knihovny se **podařilo uspořádat řadu kulturních a vzdělávacích akcí**.

Svou cestu do knihovny si opět našli návštěvníci *Náchodské univerzity volného času*, studenti *Virtuální univerzity 3. věku*, zájemci o trénink paměti, lekce angličtiny i muzikoterapii. Oboustranně prospěšná spolupráce s *SVČ Děčko* pokračovala během celého roku, stejně tak s *Galerií výtvarného umění v Náchodě*, *Muzeem Náchodsko* i *ZUŠ Náchod*. Díky nabídce kvalitních služeb, profesionalitě a vstřícnosti všech zaměstnanců se městské knihovně podařilo **upevnit své postavení v náchodské kultuře, oblasti vzdělávání i komunitním životě**.

Knihovna na sklonku roku také **velmi dobře prezentovala i svou regionální funkci**. Ve 2. ročníku soutěže *Knihovna roku Královéhradeckého kraje* se skvěle umístily obě nominované knihovny, *Obecní knihovna Hejtmánkovice* získala 2. místo a *Knihovna Jaroslava City ve Vysokově* místo 3. Oceněna byla také knihovnice z *Obecní knihovny Šonov* a tři bývalé pracovnice *Městské knihovny v Náchodě*.

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji **členům správní rady** Městské knihovny Náchod, o.p.s. za pomoc a vedení knihovny v čase předcházejícímu nástupu nové ředitelky do funkce a **členům dozorčí rady** za podporu.

Za velmi dobrou spolupráci i dlouhodobou podporu knihovny děkuji **starostovi Janu Birkemu, místostarostům Ing. Janu Čtvrtečkovi, Ing. Milanu Vikovi a Mgr. Františku Majerovi**. Děkuji všem **zaměstnancům Městského úřadu Náchod**, zejména Odboru kultury a sportu.

Zároveň děkuji **všem lektorům**, kteří přednášeli na *Náchodské univerzitě volného času* i dalších akcích, a *Kinu Vesmír Náchod*, *Základní umělecké škole v Náchodě*, *Muzeu Náchodsko*, *Galerii výtvarného umění v Náchodě* a *SVČ Děčko Náchod* za vzájemnou spolupráci.

V neposlední řadě patří velký dík všem **zaměstnancům knihovny, dobrovolníkům a ostatním**, kteří se podíleli a spolupracovali na akcích knihovny během celého roku 2023.

Bc. Lada Kabelová

POUŽITÉ ZDROJE: INTERNÍ MATERIÁLY KNIHOVNY, STATISTICKÉ VÝKAZY KNIHOVNY